

22. ČÍSLO / VII. ROČNÍK

7 Kč (8,50 Sk)

30. KVĚTNA 1999

Z obsahu:

**Sláva tobě,
Boží Církvi
v Rumunsku**

Jan Pavel II.
při generální audienci
12. 5. 1999
– strana 2 –

Trojediný Bůh

P. Jindřich Braun
– strana 4 –

Tajemství víry

Slavnost Těla
a Krve Páně
– strana 5 –

**Příklad hodný
následování**

Salcburský arcibis-
kup Dr. Georg Eger
v Medjugorje...
– strana 6 –

Křesťanství a proroci

Rozhovor N. Ch. Hvidta
s kardinálem Josephem
Ratzingerem
– strana 7 –

Odpovědné svědomí

Význam učení
kardinála Newmana
pro naši dobu
– strana 8 –

Nejvyšší lidské právo

Láska je nejvyšším
a nenahraditelným
právem člověka
– strana 12 –

Sláva tobě, Boží Církvi v Rumunsku

Moje myšlenky se vrací se stále živými pocity k návštěvě, kterou mi Bůh dopřál, abych ji uskutečnil v minulých dnech v Rumunsku. Šlo o událost historického významu, protože to byla **moje první cesta do země, kde mají většinu pravoslavní křesťané**. Děkuji Bohu, který ve své Prozřetelnosti zařídil věc tak, že se mohla uskutečnit v blízkosti roku 2000, a nabídl tak katolíkům i pravoslavným bratřím vhodnou příležitost, aby uskutečnili společně obzvláště významné gesto na cestě k plné jednotě ve shodě s duchem, který je vlastní právě již tak blízkému Jubileu.

Bůh udělal možným to, co se zdálo lidsky neuskutečnitelné

Toužím obnovit výraz své vděčnosti všem, kteří umožnili uskutečnění této apoštolské pouti. Děkuji za laskavé pozvání rumunskému prezidentu panu Emilu Constantinescu, jehož laskavost jsem ocenil. Děkuji za bratrskou srdečnost Jeho Blaženosti Teoktistu, patriarchovi rumunské pravoslavné církve, a Svatému synodu: živá srdečnost, s jakou mě přijali, upřímný cit, který vyzařoval z jejich slov i tváří každého z nich, zanechaly nesmazatelnou stopu v mém srdci. Děkuji také biskupům, jak řecko-katolickým, tak latinským, s nimiž jsem mohl upevnit pouta hlubokého společenství lásky v Kristu.

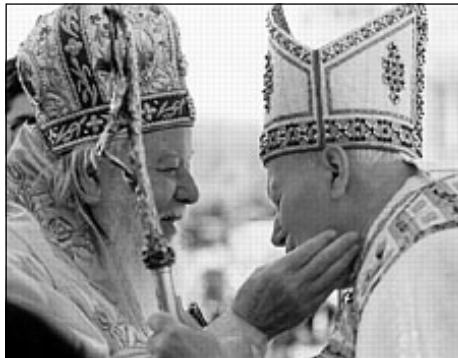
Konečně děkuji úřadům, organizátorům a všem, kteří pracovali, aby všechno mělo ten nejlepší průběh. Když si uvědo-

míme, jaká zde byla ještě před nedávnem politická situace, jak nevidět, že tato událost je výmluvným znamením Božího působení v dějinách? Předvídat papežovu návštěvu bylo zcela nemyslitelné, ale Pán, který vede lidské cesty, umožnil to, co se zdálo lidsky neuskutečnitelné.

Míza z křesťanských kořenů živila nepřerušovanou žílu svatosti v četných mučednicích a vyznavačích víry.

Touto poutí jsem chtěl vzdát **čest rumunskému národu a jeho křesťanským kořenům**, které podle tradice vyrůstají z díla sv. Ondřeje, bratra Šimona Petra. Lid to pochopil a masově se shromáždil kolem cest a na místech slavností. V průběhu století živila míza křesťanských kořenů nepřerušovanou žílu svatosti s početnými mučedníky a vyznavači víry. Toto duchovní dědictví převzali v našem století biskupové,

kněží, řeholníci a laici, kteří svědčili o Kristu během dlouhého a tvrdého komunistického panství a snášeli s odvahou mučení, žaláře, a někdy dokonce i smrt.

Ve velkém pohnutí jsem stál u hrobu kardinála Julia Hossu a biskupa Vasile Aftenie, obětí pronásledování v době diktatorského režimu. Sláva tobě, Boží Církvi, která jsi v Rumunsku! Mnoho jsi vytrpěla pro pravdu a pravda tě osvobodila.

Zkušenost mučednictví sdužila křesťany různých vyznání, která jsou v Rumunsku. Jednotné je svědectví pravoslavných, katolíků a protestantů, které vydali Kristu oběti svého života. Z hrdinství těchto mučedníků pramení povzbuzení ke svornosti a ke smíření, aby byla překonána rozdělení, která dosud existují.

S radostí jsem objal kardinála Todea

Tato cesta mi dala možnost zakusit, jaké je to bohatství, **dýchat jako křesťan oběma »plicemi«** tradice, východní i oně západní. Uvědomil jsem si to při slavných liturgických obřadech: měl jsem totiž to potěšení, že jsem mohl předsedat Eucharistii podle řeckokatolického ritu; asistoval jsem Boží liturgii slavené pro pravoslavné bratry patriarchou byzantského rumunského ritu a nakonec jsem celebroidl mši svatou v rumunském ritu s věřícími latinské církve.

Během prvního z těchto okamžiků slavnostní a intenzivní modlitby jsem vzdával **slávu řeckokatolické církvi** těžce zkouše-

né v dobách pronásledování a vzpomínal jsem, že v roce 2000 uplynou tři století od jejího sjednocení s Římem. Symbolem hrdinného odporu této církve je ctihodný kardinál Alexandru Todea, kterého režim vsadil na šestnáct let do žaláře a po dvacet šest let jej držel v domácím vězení. Navzdory pokročilému věku a nemoci se mu podařilo přijít do Bukurešti: jednou z největších radostí mého putování bylo, že jsem jej mohl obejmout.

Chtěl jsem ujistit rumunskou církev svou přízní a spoluprací katolické církve

Obzvláště očekávané a významné bylo **setkání s patriarchou Teoktistem a Svatým Synodem** rumunské pravoslavné církve. V sobotu v poledne se mi dostalo na patriarchátu velmi srdečného přijetí a mohl jsem se setkat s Jeho Blažeností a se členy Svatého synodu v bratrském pochopení a upřímné touze po úplné jednotě podle vůle Pána. Při té příležitosti jsem chtěl ujistit rumunskou pravoslavnou církev, která se zabývá důležitým dílem obnovy, přízní a spoluprací ze strany katolické církve. Bratrská láska je duch dialogu a to je cesta, jak překonat překážky a obtíže, které přetrvávají před dosažením úplné jednoty mezi křesťany. Bůh již vykonal obdivuhodné věci na této cestě smíření: je třeba pokračovat na této cestě s důvěrou a úsilím, protože Evropa a svět potřebují více než kdykoliv jindy viditelné svědectví o bratrství věřících v Krista.

V tomto světle cítím potřebu poděkovat ještě jednou rumunské pravoslavné církvi, že svým pozváním mi poskytla příležitost, abych mohl uskutečňovat podstatné aspekty petrské služby, jak jsem je vytyčil v encyklice *Ut unum sint*.

Setkání s rumunskou biskupskou konferencí

Ekumenické poslání nezmenšuje, nýbrž naopak ještě více zhodnocuje úkol pastýře katolické církve jakožto nástupce svatého Petra. Tuto službu jsem osvědčil především při setkání a **rumunskou biskupskou konferencí**, kterou tvoří biskupové latinského ritu s řeckokatolickými biskupové pod předsednictvím J. E. Mons. Luciana Muresana, arcibiskupa Fagarasu a Alba Julia. Obrátil jsem se na ně s výzvou, aby neúnavně hlásali evangelium, aby byli umělci v navazování jednoty, pečovali o formaci kněží a četných povolání k zasvěcenému životu, jakož i laiků.

Pokračování na str. 4

Bůh velké lásky a věrnosti

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní slavnosti

Kdo nevěří, již je odsouzen

Krátká, ale úchvatná zpráva, kterou slyšíš v dnešní bohoslužbě ve třetím čtení, tě určitě tak zaujme, že se nespokojíš s těmito čtyřmi verši, ale se stejnou dychtivostí, s jakou šel Nikodém za Ježíšem, i ty se ponoříš do celé třetí kapitoly Janova evangelia.

Na příkladu tohoto židovského předáka se můžeš přesvědčit, jak se vyplácí vyhledat Pána, abys s ním mohla rozmlouvat důvěrně a v tichosti daleko od každodenního ruchu a shonu.

To, co má Ježíš pro tebe uchystáno, bohatě překračuje vše, co od něho očekáváš. Mohl snad Nikodém tušit, jak nesmírná tajemství mu Ježíš zjeví? Tento spravedlivý člen židovské velerady je prvním z velké řady duší, které Pán obdarovává mystickým poznáním odměnou za upřímnou úctu, s jakou se k němu přibližují. Připoj se k Nikodémovi se stejnou poctivostí a dychtivostí. Nebudeš litovat.

Trojici božských osob, která se poprvé zjevila světu při Ježíšově křtu v Jordánu⁽¹⁾, představuje ti nyní Pán v obdivuhodném tajemství božské činnosti, která usiluje o tvé *znovuzrození k věčnému životu*⁽²⁾. Abys mohla žít plným životem v obnoveném Božím království, které sis uzavřela hříchem, dává ti dobrotivý a milosrdný Otec v osobě svého Syna a v osobě svého Ducha nezištně a velkodušně sám sebe.

Nikodém, ačkoliv je znalcem a učitelem, to nemůže pochopit. A přece *mnohokrát a mnoha způsoby*⁽³⁾ Bůh naznačil, co hodlá udělat. Připomeň si spolu s Nikodémem, co se stalo na sinajské poušti, když Mojžíš dlel na hoře u Hospodina a přijímal jeho Desatero. Boží lid ztratil s důvěrou i víru a v tanci kolem zlatého telete se oddal prostopášnosti⁽⁴⁾. Ale Mojžíš prosil za svůj lid a sám se dával za něho v oběť⁽⁵⁾. A Hospodin ukázal, jak lahodí jeho srdci, když může odpustit a obnovit svou smlouvu: *Hospodin, Bůh milosrdný a milostivý, shovívavý, velké lásky a slitovnosti*. Těmito slovy se znovu představuje svému vyvolenému. A ačkoliv to byl *lid tvrdé šíje*, Hospodin *odpouští vinu a přijímá jej za dědictví* a vrací se, aby opět byl *uprostřed nich*⁽⁶⁾. Dále jej provází, sytí jej na cestě pouští a vede do zaslíbené země.

Jestliže Nikodém nevidí souvislost mezi tím, co je mu tak dobře známo ze starozákonních

ních obrazů, a obdivuhodnou skutečností, kterou Ježíš ohlašuje, není to však pro jeho neznalost, ale proto, že tato skutečnost nekonečně překračuje všechno, co člověk mohl očekávat. Bůh oznamuje, že nebude přebývat mezi svými v mraku a ohni, ale sešle svého svatého Ducha, aby se skrze něho všichni *znovu narodili*, takže se stávají *Božími dětmi*⁽⁷⁾. Tyto své děti pak nebude sytit manou a křepelkami, ale svým vlastním tělem a krví. Nespokojí se s obětí, kterou mu nabízí jeho vyvolený, ale dá v skutečnou oběť *svého jednorozrozeného Syna*, neboť nepovyší na dřevo jen *hada na poušti*, ale dá přibít na kříž *Syna člověka, aby každý, kdo v něho věří, měl život věčný*⁽⁸⁾.

Přijímej tedy Nikodémův překvapený úžas jako výzvu, abys tuto tak netušenou a nesmírnou angažovanost tří božských osob nebrala jako samozřejmost, aby ti *velká láska a věrnost milosrdného, milostivého a shovívavého Boha* nezevšedněla, ale stále znovu a znovu tě udivovala přemírou Boží vynalézavosti a i tebe vedla k lásce a věrnosti.

Ovoce této Boží velkorysosti je vyhrazeno těm, *kdo v něho uvěří*. Víra v Ježíše Krista bude tvou spásou, nebo tvým soudcem. Bůh neposlal Syna, aby svět soudil, ale spasil. Proto ten, kdo se od Ježíše odvrací, protože věří více sobě než jeho slovům, sám sebe tím odsuzuje, neboť se odlučuje od jediného Spasitele. Ježíš ti sám říká, co k tomu vede: *zlé skutky*. Ten, kdo si takové skutky oblíbí, nechce, aby byly odhaleny, a nechce jít k Ježíši, který je Světlo, nechce ani sám poznat a přiznat, jak jsou zlé, aby jich nemusel zanechat. *Miluje více tmu než světlo, protože jeho skutky jsou zlé*⁽⁹⁾.

Zkoušej tedy sama sebe, zdali jsi ve víře, zkoumej sama sebe⁽¹⁰⁾. Zlé skutky se nesnášejí s opravdovou vírou. Ty, kteří věřili, dovedly ke ztrátě první víry jejich *zlé skutky*, s nimiž nepřišli k Ježíši na světlo, nýbrž dali přednost pobytu ve tmě.

Buď proto přístupný apoštolovu napomenutí: zdokonaluj se, aby se v tobě rozhojňoval život *velké lásky a věrnosti*, který chce s tebou sdílet Nejsvětější Trojice.

Můj Pane a Spasiteli, i já jsem z těch, kteří jsou tvrdé šíje, ale odpusť moji vinu a můj hřích a přijmi mě za dědictví.

Bratr Amadeus

Poznámky:

⁽¹⁾ viz Mt 3,16; ⁽²⁾ srov. J 3,3; ⁽³⁾ Žid 1,1

⁽⁴⁾ srov. Ex 32, 1-14; ⁽⁵⁾ srov. Ex 32,30-33

⁽⁶⁾ srov. Ex 34,9 ⁽⁷⁾ J 1,12; ⁽⁸⁾ srov. J 3, 15;

⁽⁹⁾ srov. J 3, 19-20 ⁽¹⁰⁾ 2 Kor 13, 5

Liturgická čtení

1. čtení – Ex 34,4b–6.8–9

Mojžíš časně ráno vstal a vystoupil na horu Sinaj, jak mu přikázal Hospodin; v ruce měl dvě kamenné desky.

Tu sestoupil Hospodin v oblaku, (Mojžíš) se tam vedle něho postavil a vzýval Hospodinovo jméno. Potom (Hospodin) prošel kolem něho a zvolal: „Hospodin, Hospodin, Bůh milosrdný a milostivý, shovívavý, velmi laskavý a věrný!“ Mojžíš se rychle vrhl k zemi, klaněl se a řekl: „Pane, jestliže jsem našel u tebe milost, ať jde Pán uprostřed nás. Ano, je to lid tvrdé šíje, ale odpusť naší vinu i náš hřích a přijmi nás jako dědictví.“

2. čtení – 2 Kor 13,11–13

Bratři, žijte radostně, zdokonalujte se, buďte přístupní napomínání, buďte svorní, žijte v pokoji, a Bůh, dárcé lásky a pokoje, bude s vámi.

Pozdravte se vespolek křesťanským políbením.

Pozdravují vás všichni věřící.

Milost Pána Ježíše Krista, láska Boží a společenství svatého Ducha s vámi se všemi!“

Evangelium – Jan 3,16–18

Ježíš řekl Nikodémovi:

„Tak Bůh miloval svět, že dal svého jednorozrozeného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný. Bůh přece neposlal svého Syna na svět, aby svět odsoudil, ale aby svět byl skrze něho spasen. Kdo v něho věří, není souzen; kdo nevěří, už je odsouzen, protože neuvěřil ve jméno jednorozrozeného Syna Božího.“

Plastika
z krypty
dómu ve
Fritzlaru
kolem 1300

Trojediný Bůh

Nejústřednější a největší ze všech Božích tajemství je tajemství Nejsvětější Trojice, které je obsaženo v apoštolském vyznání: Věřím v Otce... i Syna jeho jediného... i Ducha svatého. Rozumem je nemůžeme nikdy dosáhnout, dokázat, ani vysvětlit, můžeme jen říci: Nyní tomu nerozumím. Mohu jen věřit a pak se pokoušet, nakolik je to s lucerničkou mého rozumu možné, pronikat k velikosti a moci Boží.

Jedno vím s jistotou, že je jen jeden jediný Bůh a Pán. Ale je tomu tak, že tento Pán a Bůh stojí jako osamělý vrchol nad údolím a rovinami svého stvoření? Je tomu tak, že Bůh je jen osaměle uvažující rozum, který stojí za vším svým stvořením, vykazuje hvězdám jejich dráhy a sestruje atomy a dává jim své zákony, jimiž se řídí všechno bytí tohoto světa?

Je Bůh samotář, který od věčnosti do věčnosti přemýšlí jen o sobě, vede nekonečný monolog, který je rozmlouvou se sebou samým, který si stále říká jen Já? Je člověk jediným partnerem jeho lásky? Ale to není správný partner, s nímž by Bůh mohl rozmlouvat, žádné Ty, do kterého by se Bůh mohl zamilovat. Neboť láska, kterou Bůh věnuje člověku, je jen něco jako almužna věnovaná nevýznamnému tvor. Je tedy Bůh osamělý?

Zde mě poučuje ústřední dogma křesťanské víry o Nejsvětější Trojici, že Bůh je sice jeden, ale není osamělý. Je jako Bůh jen jeden, ale v této jednotě je místo pro tři božské osoby. Boží bytost má takovou překypující plnost a vnitřní bohatství, takovou moc, že ono Slovo a obraz, v němž Bůh sám sebe poznává a vyslovuje, se opět stává osobou, oním TY, které Otec může oslovit a milovat, a které oslovuje Otec a miluje jej.

A tato láska Otce k Synu a Syna k Otci není něco tak slabého jako lidská láska, nýbrž je to taková moc a taková velikost, že se opět stává osobou, Duchem svatým, který vstupuje do velkolepého božského dialogu, do onoho vnitrobožského rozhovoru a onoho vnitrobožského života, který je pramenem vnitrobožské blaženosti, které máme být jednou spoluúčastní jakožto spasení z Boží milosti, ale které nyní na světě můžeme jen věřit a pokorně se jí klanět.

Je mi zcela jasné, milý čtenáři, že jsi z toho všeho nic nepochopil. A chci ti potvrdit, že ani já tomu nerozumím. Víím jen, že tomu tak je, protože Ježíš to řekl, protože on zcela jasně a zřetelně mluvil o Bohu, který je Otec, Syn a Duch svatý.

O tom můžeme vyslovit mnoho slov. Ale nakonec můžeme jen říct: Klaním se ti, ta-

Chtít pochopit Nejsvětější Trojici je opovážlivost; věřit v ni je božská blaženost; jednou ji poznávat je věčný život.

Sv. Bernard

Pro ty, kteří věří v Boha, je vysvětlování zbytečné. Pro ty, kteří v Boha nevěří, není vysvětlování možné.

Franz Werfel

jemný Bože, věřím v tebe, miluji tě, ale teprve až jednou opustím tuto zemi, uvidím tě takového, jaký jsi. Zatím vidím jen kontury. Jednou se mi otevrou oči a budu na tebe patřit

po celou věčnost bez konce a v plné blaženosti odhalovat stále nové vrcholy tvé krásy, hloubky tvých tajemství a navěky budu před nimi ohromen stát a klanět se ti.

Sláva tobě, Boží Církvi v Rumunsku – pokračování ze str. 2

Povzbudil jsem je, aby rozvíjeli pastorační práci mezi mládeží a na školách, aby pracovali na ochraně rodiny, ochraně života a sloužili chudobným.

Rozvíjet trpělivě a poctivě demokracii

Rumunský národ se zrodil z evangelizace a v evangeliu najde světlo a sílu, aby uskutečnil své poslání v **křížovém tažení za mír** v Evropě v příštím tisíciletí.

Rok 1989 znamenal také pro tento milovaný národ okamžik převratu. Po náhlém krachu diktatury se ohlásilo nové jaro svobody a země se tak stala prostorem demokracie, kterou je třeba trpělivě a poctivě budovat. Návratem ke svým autentickým kulturním a duchovním pramenům staví Rumunsko na dědictví jak kultury a hodnot latinské civilizace, jak o tom svědčí samotný jazyk, tak také civilizace byzantské s mnoha slovan-

skými prvky. Jeho dějiny a jeho zeměpisná poloha z něho činí nedílnou součást **nové Evropy**, která se buduje postupně po pádu berlínské zdi. Církev chce sloužit tomuto procesu rozvoje a demokratické integrace v duchu činné spolupráce.

Matce naděje svěřuji rodiny a mládež

S vědomím, že podle rozšířené lidové tradice se Rumunsko nazývá **Mariina zahrada**,

chtěl bych požádat svatou Pannu v tomto měsíci, který je jí zasvěcen, aby oživila v křesťanech touhu po úplné jednotě, aby se stali spolu kvasem evangelia. Prosím Marii, aby drahý rumunský národ rostl v duchovních a morálních hodnotách, na jakých se zakládá každá společnost, které má lidské dimenze a směřuje k obecnému blahu. Jí, Matce naděje, svěřuji především rodiny a mládež, které jsou budoucností milovaného rumunského národa.

L'Osservatore Romano

Tajemství víry

Lidské zážitky mají různou hloubku a různý význam. Na některé se zapomíná, sotva se udály. Jsou však i takové, u nichž to, co jsme dříve prožili, se stává životně v přítomném životě.

Událost, o které dnes mluvíme, má nezměřitelnou hloubku. Je to ustanovení Nejsvětější svátosti. Synoptičtí evangelisté a sv. Pavel nám o tom podávají zprávu:

Ježíš vzal chléb a řekl nad ním: »Toto je mé tělo,« a nad kalichem: »Toto je moje krev. Čiňte to na mou památku«.

Tato událost popisovaná v novozákonních spisech není slavením pomíjející hodiny, na kterou se brzy zapomene, nýbrž zakládá se tu něco pro všechny časy. Je to ustanovení, které se má konat ustavičně, dokud se nenaplní Boží království.

Co se zde děje?

O smyslu těchto Ježíšových slov se téměř dva tisíce let přemýšlelo, modlilo a bojovalo. Stala se znamením společenství, které je svaté jako žádné jiné: Církve. Ale stala se i znamením hlubokého rozdělení mezi křesťany, které bohužel dodnes trvá.

Obnovme si vědomí toho, o čem zde jde.

Co je to Eucharistie?

Nejsvětější Eucharistie je **díkuvzdání a chvála**, kterou vzdává Otcí Syn v Duchu svatém. Přinášíme Bohu darem to, co nám sám daroval: dary jeho stvoření, chléb a víno, které se silou Ducha svatého proměňují na Kristovo Tělo a Krev. Eucharistie je oběť díky nebeskému Otcí. Je chválou, jakou Církev vzdává Otcí za jeho dobrodiní: za všechno, co nám dal ve stvoření, ve vykoupení a v našem posvěcení.

Co je Eucharistie?

Je to **oběť Krista a Církve**, ve které slavíme **Krista v jeho**

sebeodevzdání, jeho utrpení se nám zpřítomňuje a zpřístupňuje ve svátostné skutečnosti. Nejedná se pouze o připomínku toho, co se událo v dávné minulosti, nýbrž uskutečňuje se zpřítomnění velkého díla spásy, které Bůh vykonal pro člověka. Když Církev slaví Eucharistii, zpřítomňuje se znovu a znovu utrpení a smrt našeho Pána v tajemných znameních chleba a vína.

Oběť, kterou za nás Kristus jednou přinesl, je nyní mezi námi účinná a přítomná. Tím, že nám Ježíš připomíná svou oběť na kříži, obrací nás k sobě a přivlastňuje nám ovoce svého výkupného činu.

Co je to Eucharistie?

Nejsvětější Eucharistie je **dar Kristovy přítomnosti**. Kristus je ve své Církvi přítomen několikerým způsobem. Ve svém slově, v modlitbě, v chudých a nemocných, ve svých svátostech, jichž je sám zakladatelem, ale nejvíce a osobně je přítomen pod eucharistickými způsoby.

V Nejsvětější svátosti je Ježíš Kristus přítomen se svým tělem a krví, se svou duší, se svým božstvím i lidstvím. Toto tajemství nemůžeme svými smysly pochopit. Zjevuje nám je pouze víra.

Dnes o slavnosti Těla a Krve Páně slaví Církev na celém světě dar Eucharistie. Děkuje skrze Krista Otcí a slaví z Kristova pověření jeho oběť na kříži. Se svatým Tomášem můžeme s vírou vyznat:

*Na kříži jsi tajil
pouze božství své.
Zde je také skryto
člověčenství tvé.
Obojí však věřím
celým srdcem svým,
o milost tě žádám
s lotrem kajícím...*

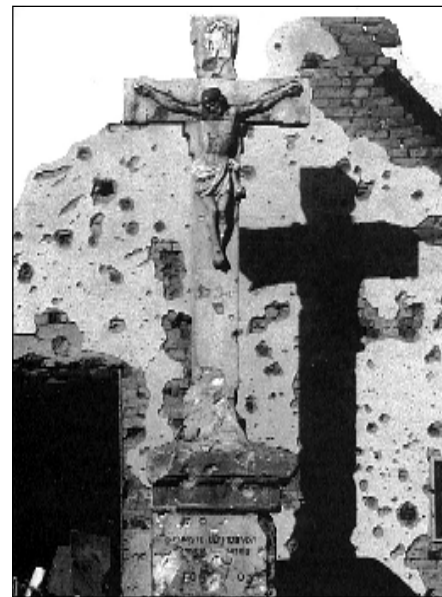
Prof. dr. Alfons Benning

Pro lidi v dávnověku byl Nil uctívaným bohem, podobně jako Rýn, nevyčerpatelný zdroj evropských mýtů, nebo amazonský prales, »Matka pralesů«. Na celém světě byla příroda příbytkem božstev, která dávala pralesům, pouštím a řekám osobnost, která vyžadovala úctu a respekt. Naše Země měla duši. Najít znovu tuto duši, dát jí nový život, to je smysl naší konference v Riú.

Boutros Boutros-Ghali

Prozatím válka z demografického hlediska selhala, snad se bakteriologická válka osvědčí jako účinnější. Kdyby mohl černý mor zachvátit celý svět a všechny generace, pak ti, kteří přežijí, by se mohli rozmnožovat zcela volně, aniž by přilíš zalidnili tuto planetu. Může se to zdát ošklivé, ale co na tom záleží? Osobnosti s velkým intelektem jsou lhostejné ke štěstí, zvláště když se jedná o štěstí těch druhých.

Bertrand Russel

Je třeba modifikovat vlastní koncepci náboženskou, morální a kulturní a vzdát se všech aspirací na pravdu a spravedlnost, abychom mohli přijmout Světovou vládu s její genocidní politikou. Myslím, že nejdůležitější je psychologie mas... Psychologové budoucnosti budou muset mít školy pro děti a nejrůznějšími metodami jim musí vnutit přesvědčení, že snih je černý!... Tak dosáhneme rychle některých výsledků: 1. že vliv rodiny je velkou překážkou, 2. že se nedosáhne mnoho, když se s indoktrinací dětí nezačne před desátým rokem, 3. že vhodné verše zhudebněné tak, aby se opakovaly stále dokola, mají extrémní účinek.

Bertrand Russel

The Impact of Science on Sociology s. 29-30

My už se nepotřebujeme utíkat k teologickému zjevení a k metafyzickému absolutnu. Freud a Darwin stačí na to, aby nám dali filozofickou vizi světa. UNESCO se musí zbavit každé vize, která je výlučně, anebo v první řadě mimozemská.

Sir Julian Sorell Huxley, první prezident UNESCO

Hon na lidi, klimatické změny, nemoci, hlad, války a terorismus jsou v případě druhu Homo Sapiens základními prostředky, které udržují pod kontrolou počet tohoto druhu.

Britský princ Filip, v knize *Down to Earth*

Kdybych se měl znovu narodit, chtěl bych být smrtelným virem, abych mohl přispět k řešení problému přelidnění světa.

Britský princ Filip, Deutsche Press Agentur 8. 8. 1988

Proti přelidnění nepodniklo lidstvo nic rozumného. Proto bychom mohli mít k AIDS určité sympatie, protože by mohlo zdecimovat lidstvo, a tak zabránit jiným nebezpečným podnikům.

Konrád Lorenz, duchovní otec zelených, Panorama 9. 4. 1989

Všichni citovaní autoři jsou svobodní zednáři vysokého stupně.

Příklad hodný následování

Salcburský arcibiskup Dr. Georg Eger v Medjugorje

P. Slavko Barbarič v rozhovoru s arcibiskupem Egerem 6. prosince 1998

Pane arcibiskupe, řekl jste, že jste již delší dobu choval přání navštívit Medjugorje.

Měl jsem přirozeně své pochybnosti a hovořil jsem o nich s Vickou. Dřívější zjevení v Lurdech a ve Fatimě byla po určité době uzavřena a Církev o nich mohla snáze rozhodnout. Zeptal jsem se Vicky, proč podle jejího názoru trvají zjevení tak dlouho. Vicka se usmála a řekla, že tuto otázku položila jednou Matce Boží, a ta odpověděla: »Už mě máte dost?«

Na to už není žádná další otázka.

Vzpomínáte si, kdy jste poprvé slyšel o Medjugorje?

Bylo to pravděpodobně nedlouho potom, co zjevení začala.

Nejdříve jsem tomu nevěnoval pozornost. V posledních letech je často slyšet o zjeveních a jako biskup slyším téměř každý týden o nějakém novém zjevení nebo vidění. Musím říct, že za komunistické doby jsem často trávil dovolenou v Istrii, ale nikdy jsem nezajel do Medjugorje, ačkoliv to není daleko. Vlastně mě to tam nijak netáhlo.

Pak jsem si stále častěji kladl otázku: Proč? Proč tato docela jednoduchá poselství, která se obsahově stále opakují? Jde stále o modlitbu, půst, pokání, o modlitbu za mír. Tak jsem si řekl, to musí mít nějaký význam. Co dělá matka, když vychovává své děti? To jsem sám doma zažil: Říká stále totéž: »Už jsem vám to tolikrát říkala! Ale vy jako byste neslyšeli, co říkám...« Zřejmě podobně to dělá Maria v Medjugorje. Říká dětem, které mezi tím odrostly, čas od času stále totéž. A co jiného má dělat kněz ve své farnosti? Bude stále a stále vyzývat k modlitbě. Jan Pa-

vel II. jednou řekl, že kněží musí být prvními prosebníky, mistry a učiteli modlitby. I Maria dělá právě to, učí modlitbě, a to prostým a jednoduchým způsobem. A nyní pro mne platí poznávací znamení, ono slovo, které jednou řekl Kristus: *Podle ovoce je poznáte.*

Jste nyní dva dni v Medjugorje. Jaké byly vaše dojmy, jaké zkušenosti jste udělal?

Můj dojem nebyl tak převratný, protože jsem již věděl, že do Medjugorje jezdí stále znovu skupiny ze Salcburku, zakládají se modlitební společenství, že v poslední době mnoho mladých lidí říká: V Medjugorje jsem získal své povolání.

A tak si říkám: Jsou tři věci, které jsme všude ztratili, ale které jsou v Medjugorje důležité: **pokání, obrácení a povolání.** Na tyto tři body čekáme v Rakousku marně. O obrácení se už vůbec nemluví, to nikdo nepotřebuje; zpověď u nás vlastně vymírá. Kromě poutních míst a klášterních kostelů se nikde správně nezpovídá. A povolání máme velice málo. Co musíme dělat, abychom přivodili obrát? Je tomu skutečně tak, že máme starosti, jak udržet vůbec naše kněžské semináře.

Zpověď se vůbec nepraktikuje. A zde v Medjugorje se to všechno děje: zpovědi, obrácení, povolání! **Medjugorje je právě pro nás. Přesně to, co nám schází!**

Děkuji Vám. Vaše zkušenosti jsou pro nás velmi důležité!

Přišel jsem do Medjugorje také ve své osobní záležitosti, v té těžké situaci, v jaké nyní musí žít rakouští biskupové.

Je zřejmé, že už není v našich rukou změnit tuto situaci, a proto musíme hledat nadpřirozenou pomoc.

Slibujeme vám, že se budeme modlit za Církev, za vás osobně a za Rakousko. Chcete nám na závěr říct ještě několik slov?

Mám přání, aby se zde v Medjugorje vrátil také mír mezi fran-tiškány a místního biskupa...

Jsem nyní skutečně přesvědčen, ostatně byl jsem přesvědčen již několik let dříve, chtěl jsem jen vidět to, čemu jsem vlastně již věřil.

Můj dojem se potvrdil prostotou vizionářů a prostotou bohoslužeb. To vše je v duchu Círky, velice prosté, ale s hlubokou vnitřní zbožností, s velkou vírou, ale především s vůlí po obrácení a po skutečné obnově.

Děkuji Vám za rozhovor.

Podle časopisu Medjugorje-Gebetsaktion Wien

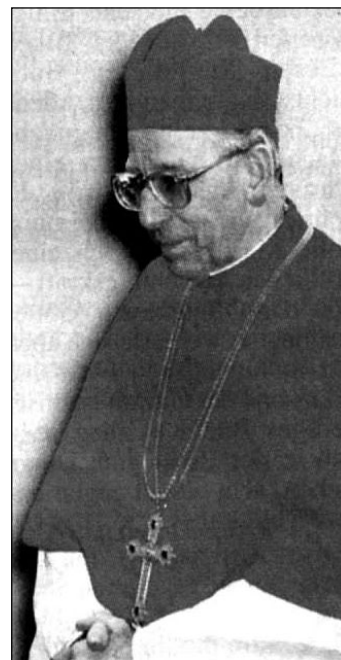
* * *

**ARCIBISKUP
GEORG EGER
POZVEDÁ SVŮJ HLAS**

**Z pastýřského listu
k roku Boha Otce 1999**

Obráťte se zpět k Otci!

V našich zemích, které jako první přijaly evangelium, zavládl úděsný odpad a nevěra. Objevuje se nejen odklon od církve a nejen odklon od křesťanství, o čemž se někdy tvrdí, že to ještě dlouho neznamená areligiozitu; neprávem, jak je vidět. Šíří se úplně bezbožectví, klima naší doby a naší společnosti se vyznačuje nepřítomností Boha. Věže našich kostelů ještě míří k nebi jako ukazatele cesty, ale kdo se jimi ještě vůbec řídí? V bývalém východním Německu jeden muž na otázku, co soudí o Kristu, odpověděl: »Ježíš Kristus? Nikdy jsem něco takového neslyšel.« Na západ od bý-

*Salcburský arcibiskup
Dr. Georg Eger*

valé železné opony je toto jméno ještě známé, ale používá se k rouhavým urážkám Boha ve filmech a divadelních hrách. Co je horší? Friedrich Nietzsche, který se chlubil, že přispěl k zabítí Boha, cítí současně nedozírné důsledky: »Led, který nás ještě nese, se ztenčil. Cítíme tajemný dech tání. Kam jdeme, tam brzy už nikdo nebude moci jít.«

Zbláznili jsme se. Nastoupili jsme do vlaku, jehož rychlost razantně narůstá, a vůbec si neuvědomujeme, kam vlastně jede. Morálka naší společnost se stala úplnou nemravností. Dnes se doslova a do písmene vydává špatně za dobré a dobré za špatné, co je proti přírodě, se označuje za přirozené. Pohanská perverze se obhazuje jako správná! Bláznovství požaduje »právo« pro své zvrácené jednání. Každý si jde svou vlastní cestou a ospravedlňuje se tím, že má »autonomní svědomí«. Manželství, které Bůh založil jako obraz své trojjediné lásky a předal nám je jednou provždy, platí za »výběhový mo-

dek. Ale co horšího: Církev se tomu všemu přizpůsobila. Nejhlavnějším příkázáním je dnes zřejmě: **Žádný boj, žádné srážky!**

Ale Kristus prohlásil: *Nepřišel jsem, abych přinesl mír; nýbrž meč.* (Mt 10,34) A to znamená: **Jako je zločinem porušit mír tam, kde vládne pravda, tak je zločinem hájit »mír« tam, kde je pravda znásilňována.**

Vraťte se k Bohu, než bude pozdě. Náš čas a naše situace má v sobě něco skličujícího, něco obzvláště nebezpečného. Ne proto, že by se pro množství našich vin mohlo vyčerpat Boží milosrdenství, nýbrž proto, že by mohlo být pozdě. **Když je vzdálenost od Boha příliš velká, takže člověk už vůbec neví, co je to hřích, když zabije v sobě své svědomí a zcela je umlčí, když je obraz Boha Otce z jeho duše zcela vymazán a on následuje jen hlas svých pudů, je pro jeho obrácení pozdě. Ten, kdo je přesvědčen, že bludná cesta, po které jde, je správná, ten se nemůže obrátit.**

Obraťte se, volá Syn, vraťte se domů, volá Otec. V Církvi převažují hlasy, které volají po reformě a po obnově. Ale já chci volat ke všem: Není žádné obnovy bez obrácení, žádného vykoupění bez milosti, žádné spásy bez pokání!...

»Děkujeme ti, dobrý Otče, za dar Jubilejního roku. Dej, ať se stane dobou milosti, rokem velkého návratu do tvého otcovského domu!« Tak prosí Jan Pavel II. A my prosíme s prorokem Jeremiášem: *Nedovol, abychom dále následovali hnutí svého zlého srdce... obmyj naše srdce od zlého... dej nám nové srdce, abychom se celým srdcem obrátili k tobě... vepiš znovu zákon své lásky do našeho srdce, a pak budeš znovu naším Bohem a my budeme tvým lidem.* (Srov. Jer 3,17; 4,14; 24,7.)

Překl. -lš-

Křesťanství a proroci

Niels Christian Hvidt absolvoval své teologické studium na teologické fakultě univerzity v Kodani v lednu 1997 a byl vyznamenán zlatou medailí. Hlavním předmětem jeho studia je pojem křesťanského prorocství. K tomu jej podnítil výrok kardinála Ratzingera: »Je třeba si s velkou naléhavostí přát, aby byla zahájena zásadní diskuse o tom, co znamená a co neznámá kategorie prorocství.« Časopis 30giorni ve svém letošním prvním čísle přinesl obšírný rozhovor N. Ch. Hvidta s kardinálem Josephem Ratzingerem, prefektem Kongregace pro nauku víry na téma »Problém křesťanského prorocství«. Rozhovor se týká vztahu mezi starozákonním a novozákonním prorocstvím a problematikou tohoto fenoménu v dějinách katolické Církve. Na postavě sv. Jana Křtitele se zde ukazuje, že nejvládnějším posláním proroků není předpovídat budoucí věci, nýbrž oznamovat: »Nyní nadešla hodina obrácení!« Proroci tedy vedou lid, aby se vrátil k sobě samému v aktu obrácení, neboť nastala hodina spásy. V závěru rozhovoru se hovoří o postavách křesťanských mystiků jako o postavách prorockých. Z této části rozhovoru vyjímáme:

Mnoho křesťanských proroků, jako Kateřina Sienská, Brigita Švédská a Faustina Kowalská, orientovalo svá prorocství přímo na zjevení Krista. Tato zjevení jsou v teologii označována pojmem »soukromá zjevení«. Tento pojem se však jeví velmi nedostatečný, protože prorocství jsou určena celé Církvi, a nejsou tedy čistě soukromá.

J. Ratzinger: Pojem soukromá neznámá v teologii, že se zjevení týká jen dotyčné osoby a ostatních nikoliv. Je to spíše výraz stupně, něco podobného jako »soukromá mše«. Tím se tedy říká: »Zjevení« křesťanských mystiků a proroků nemá stejnou úroveň jako biblické Zjevení, mohou se k němu pouze vztahovat a musí se podle něho hodnotit. To ovšem neznámá, že taková zjevení neměla význam pro celou Církev. Lurdy a Fatima svědčí o pravém opaku. Ona sice jen připomínají biblické Zjevení, ale právě proto jsou důležitá.

Je skutečností církevních dějin, že se nic neděje bez vzájemného zraňování... Jak byste hodnotil toto dilema?

J. R.: Bylo tomu vždy tak, že prorocké pohoršení nemůže zůstat bez vzájemného prožitku utrpení. Prorok je svým způsobem

povolán, aby byl následovníkem v utrpení: ochota trpět, vstoupit do společenství kříže spolu s Kristem, to je nejvládnější prubířský kámen. Prorok se nesnaží sám prosadit. Jeho prorocství se ověřuje a oplodňuje v kříži.

Mohlo by to ovšem být zdrojem frustrace, že většina prorockých postav Církve byla v době, kdy žily, pronásledována. Vůbec to nejde bez kritického a dokonce i odmítavého postoje Církve. To je evidentní u většiny křesťanských proroků a proroků.

J. R.: Ano. Ignác z Loyoly musel do vězení, totéž se přihodilo Janu z Kříže, Brigita Švédská byla málem odsouzena na konciliu v Bazileji. Ostatně je to úděl Kongregace pro nauku víry, že tam, kde se jedná o mystické nároky, jsme nejdříve velmi rezervovaní. Je to celkem oprávněné: je mnoho mystiky falešné a patologické. Je proto nezbytné použít kritickou sondu, abychom neupadli do senzace, dobrodružství nebo pověry. Mystik se osvědčuje v utrpení, poslušnosti a v trpělivém snášení nepříjemného, a tak se prokazuje jeho hlas. Na druhé straně existuje pro Církev výstraha, aby se o ní ne-

muselo říkat: Zabili jste své proroky.

Poslední otázka je poněkud nepříjemná. Týká se prorocké postavy přítomnosti, totiž řecké pravoslavné Vassuly Ryden. Mnoho věřících, mnoho teologů, kněží i biskupů katolické církve se na ni dívá jako na poselkyni Ježíše Krista. Její poselství od r. 1991 byla přeložena do 34 jazyků a jsou velmi rozšířena. Kongregace pro nauku víry se však o ní vyjádřila negativně. Notifikace z r. 1995 hovoří vedle kladných prvků v jejích spisech i o nejasnostech a někteří komentátoři si to vykládají tak, jako by se mělo jednat o odsouzení. Je tomu tak?

J. R.: Dotýkáte se obtížného tématu. Nikoliv. Notifikace je výstražná tabule, žádné odsouzení. Žádná osoba nemůže být odsouzena bez procesu, aniž by byla vyslechnuta, pokud bychom hovořili čistě procedurálně. Její spisy obsahují sporné apokalyptické prvky a nejasné ekzeziologické aspekty. Obsahují mnoho dobrého, ale mezi pšenici je roztroušen i koukol. Proto jsme vyzvali katolické věřící, aby k nim přistupovali s opatrností a aby celek posuzovali podle měřítko stávající víry Církve.

Probíhá tedy proces vyjasňování?

K. R.: Ano, a po dobu tohoto vyjasňovacího procesu musí věřící zachovat obezřetnost a rozlišování duchů. Nesporné lze ve spisech konstatovat vývoj, který, jak se zdá, není uzavřen. Nesmí se přitom zapomínat, že když se Boží dotek převádí do slov a obrazů, tedy i v případě pravé mystiky, je vždy odkázán na lidskou duši, a je tedy formován i její omezeností. Bezvýhradnou důvěru můžeme mít tedy pouze k nejvládnějšmu Zjevení, se kterým se setkáváme ve víře Církve.

30giorni 1/99,
překlad -lš-

Odpovědné svědomí

Význam učení kardinála Newmana pro naši dobu

Kdo jedná podle pravdy, přijde ke světlu. (J 3,21) Těmito slovy chce evangelista říct: Kdo učiní pravdu, kterou má člověk mít o Bohu, měřítkem svého smýšlení a svého chování, nemá důvod k tomu, aby se styděl vystoupit na světlo. Spíše jej to pudí ke světlu, k pravému a dokonalému poznání Boha, které nám vyzařuje z Krista.

Velký hledač, který v tomto smyslu usiloval o pravdu, podle pravdy jednal a tak nacházel v Kristu světlo; ten, jehož celé úsilí směřovalo k tomu, aby měl pravdu za svého nejlepšího přítele a neměl jiného nepřitele než omyl; ten, jehož život byl ustavičným úsilím jít za světlem osvobozující pravdy (srov. J 8, 32) a který toto světlo osvědčoval především svým svědomím; takový člověk nám může pomoci, abychom lépe pochopili vztah mezi pravdou a svědomím a abychom lépe zhodnotili význam svědomí právě v kontextu současných církevních rozepří.

Míním tím kardinála Johna Newmana, od jehož smrti uplyne letos 11. srpna 109 let, kterého bychom mohli nazvat »církevním otcem nové doby« a o jehož blahověčení se usiluje.

V naší době se stalo běžným odvolávat se – často svévolně – na osobní svědomí a mluvit nekriticky o jeho »primátu« nebo o »autonomii svědomí«. Je nemálo těch, kteří se domnívají, že svědomí je nevyšší instancí nejen v otázkách morálky, ale i v oblasti víry. Nezřídka se při tom poukazuje na Newmana, který jednou napsal: »Kdybych byl přinucen, abych po jídle pronesl přípitek na počest náboženství (což se nezdá být právě nejsprávnější), pak bych připil samozřejmě na papeže, nebo na před na svědomí a potom na papeže.«

Co se tímto výrokem míní? Má tím být ospravedlněn jaký-

koliv konflikt s papežem? Co vůbec rozumí Newman pod pojmem svědomí?

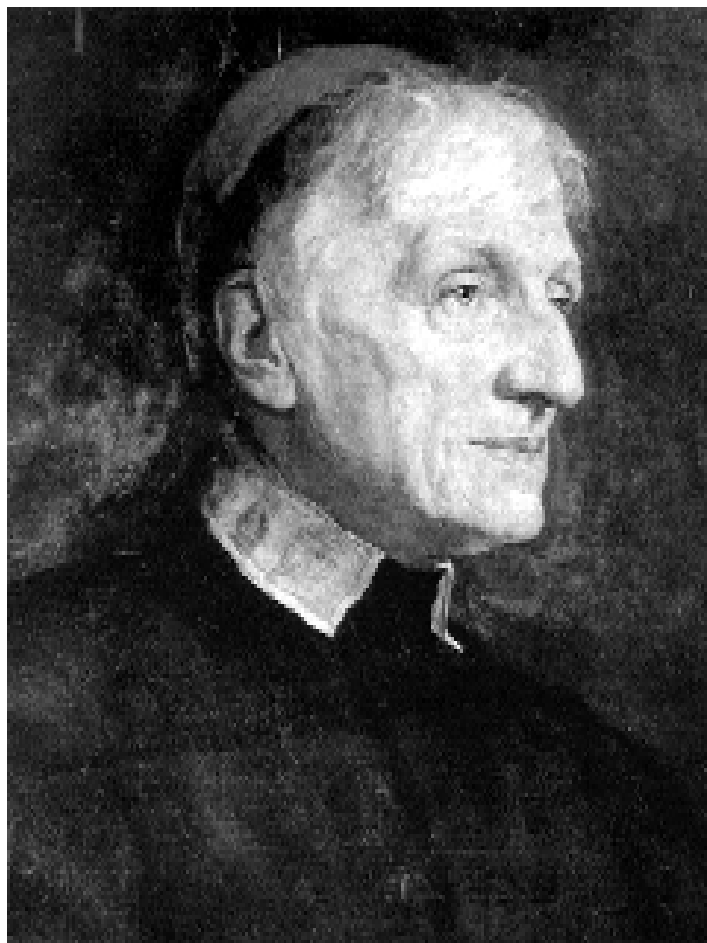
Víme, že pojem »svědomí« má jak ve světě vědy, tak v mínění mas rozdílný význam. Společně v těchto různých pojetích je to, že se hlas svědomí pokládá za čistě vnitřní, vnitrosvět-ský. Autonomní rozhodnutí svědomí se pozvedává na nejvyšší normu nikoliv však jako »hlas Boží«, nýbrž jako »hlas tvora, člověka«.

Tak za svědomí se obecně pokládá »právo myslet, mluvit, psát a jednat tak, jak to vyhovuje vlastnímu názoru nebo vlastní náladě, aniž by se při tom vůbec myslelo na Boha«, tedy »právo na svévoli«. Svědomí je v tomto smyslu úplným opakem toho, co v pravém slova smyslu znamená.

Jak Newman stále znovu zdůrazňuje, svědomí má svou podstatou do činění s Bohem. Člověk odhaluje ve svědomí zákon, který si nedal sám, nýbrž který mu vepsal do srdce Bůh, aby konal dobro a vystříhal se zla a aby se podle toho řídil.

Svědomí a Bůh jsou spolu těsně spojeni. Svědomí je přímo ozvěnou Božího hlasu v srdci člověka. Vnitřní světlo svědomí přivádí člověka do styku se skutečností osobního Boha. Svědomí není ze své podstaty vůbec autonomní, nýbrž teonomní (na Bohu závislou) instancí, odkazuje člověka na Boha a dává mu, samozřejmě pod závojem, poznávat Boží vůli. Hustota tohoto závoje závisí od samotného člověka. Když svědomí poslouchá, i v těch nejmenších názorech, které přináší každodenní život, »vzchází slabé světlo pravdy stále jasněji«.

Newman je tedy přesvědčen, že poslušnost a věrnost vnitřnímu hlasu správného svědomí vedou člověka k náhledům po-

John H. Newman,

portrét z r. 1878, autor W. W. Oules, oratorium v Birminghamu

dle Božího zjevení a konec konců vedou ke křesťanské víře.

Jako každá lidská schopnost, ať jde o rozum nebo paměť či vůli, potřebuje také svědomí své vzdělávání, svou výchovu a formování. Je to zavrženíhodný omyl domnívat se, že svoboda svědomí obsahuje i svobodu vzdělávat či nevzdělávat svědomí. Heslo, že každý má jednat »podle svého svědomí«, obsahuje vztah, který má svědomí k pravdě. Nestačí říct: »Jednej podle svého svědomí,« aniž bychom zajistili současně přiměřenou pomoc a orientaci.

Člověk musí nejen své svědomí poslouchat, každý má povinnost, aby své svědomí vědomě formoval podle pravdy. Tím není míněna žádná slepá poslušnost, která by mohla zbavit věřícího veškeré osobní odpovědnosti; nikdo totiž nesmí jednat proti vlastnímu svědomí.

Požadavky učitelského úřadu Církve musí zodpovědět i vlastní svědomí. Nicméně stejně jako musíme jít za svědomím jakožto poslední subjektivní normou našeho jednání, máme také povinnost řídit se při svém rozhodování učením Církve v oblasti víry a mravů a usilovat o to, aby naše svědomí bylo v souladu s těmito objektivními normami.

V této souvislosti nelze opomenout, že mezi svědomím a vírou je podstatný rozdíl: svědomí se vztahuje bezprostředně k určitému jednání, týká se praktického mravního soudu o odpovědném rozhodnutí. Víra naopak je nadpřirozená, milostí působená ctnost, která nám umožňuje přístup k Zjevení a představuje základ celého křesťanského života. V této oblasti nepřísluší svědomí nejdříve žádná kompetence: nemůže-

me rozhodovat o zjevených pravdách«. »Ve věcech nauky není „svrchovanost svědomí“ odpovědným soudním dvorem pro to, co bych chtěl mít za platnou výpověď o daném předmětu⁽¹⁾. Lidský rozum oslabený dědičným hříchem »táhne ve věcech náboženství spíše k nevěře«.

Ať už tedy někdo zjevenou pravdu přijímá, nebo ne, v žádném případě není primární otázkou, zda má nebo nemá svědomí, nýbrž je to otázkou víry, nebo nevěry. Když se tedy někdo domnívá, že z důvodů svědomí nemůže přijmout nějaké dogma, je v bludu: dává se vést nikoliv svědomím, nýbrž nevěrou. Přesněji řečeno: Jeho svědomí není osvíceno vírou. Svědomí křesťana musí být vždy svědomím orientovaným na víru a vírou informovaným.

Místem v osobním životě, které vyžaduje nejvíce křesťanské odvahy, ale které je také nejvíce ohrožováno, je svědomí. Církev vždy vysoce oceňovala a hájila drahocenný poklad svědomí a jeho svobody. Učinila tak znovu na II. vatikánském koncilu a znovu prohlásila to, co i náš Svatý otec ustavičně připomíná, že »svědomí je zaměřeno k Božím zákonům«, který »učitelský úřad Církve autenticky vykládá ve světle evangelia«. Tato pravda nepřipouští vytváření nějakého protikladu mezi závazným učením a pokyny Církve a svědomím a používání »svědomí jako pohodlného nástroje jakékoliv vnitrocírkevní kritiky«. Svědomí také nemůže rozhodovat podle čistě dohody se sebou samým nebo podle souhlasu většiny. Kdo tak jedná, nejčastěji směřuje na scestí.

Nemusíme však poslouchat i chybné svědomí? To je správné. Ale stejně správná a důležitá je požadavek, že chybné svědomí je třeba opravit a být si vědom, že může být hříchem, když se svědomí mýlí. Kardinál Newman by nám v této souvis-

losti řekl: Statečnost křesťana se projevuje právě v trvalém úsilí o další vzdělávání a formování svědomí. K tomu nám učitelský úřad Církve poskytuje nenahraditelnou pomoc. Kristus nepřenechal Zjevení subjektivnímu výkladu jednoho každého, nýbrž svěřil je Církvi. Že ona je »neomylnou hlasatelkou pravdy«, označuje kardinál Newman proto za »základní dogma katolického náboženství«.

Svědomí není možno stavět proti učitelskému úřadu papeže a biskupů. Jinak by platilo základní pravidlo svobodné volby. To by však bylo neslučitelné s rozvojem Zjevení a jeho předáváním v Církvi, jejíž učitelský úřad je povolán k tomu, aby autenticky vykládal Boží slovo a Boží zákon. Newman proto zdůrazňuje: »Být pravým katolíkem znamená osvědčovat velkodušnou loyaltitu vůči církevní autoritě a přijímat to, co ona učí, v duchu *pietatis fidei* (zbožnosti víry).«

Při konfliktu svědomí se slovem papeže klade Newman krajně přísná měřítko: V zásadě musí katolík uznávat, že papež je v právu. Musí přemoci v sobě ducha odporu, nesmí si vytvářet předsudek, že učitelský úřad se může při odvolatelných směrnících mýlit, nýbrž musí zpravidla být i k těmto rozhodnutím loyální. Jednat proti papežskému nařízení není hříšné jedině v případě, když na základě vážného uvažování, modlitby a využití všech myslitelných prostředků dojde k přesvědčení, že nemůže jinak. Kdyby se dbalo tohoto pravidla, docházelo by ke střetům mezi autoritou papeže a svědomím jen zcela ojediněle. Newman trvá i zde na důsledném a vzájemném podřízení svědomí církevní autoritě. Není možno se na ně odvolávat a stavět tak jedno proti druhému. Obě kompetence, subjektivní a objektivní, zůstávají v řádu Zjevení propojeny a jsou jedna druhé odpovědné: papež svědomí a svědomí papeži.

Newmanův přípitek nejdříve na svědomí a pak na papeže nemasazává nikterak autoritu Petrova nástupce, protože svědomí v nitru křesťana je jeho nejvyšší instancí. Jestliže víra dává poznat v hlasu Církve Boží vůli, jestliže trvá na tom, že Kristus vede Církev skrze papeže a s ním spojené biskupy, pak vírou formované svědomí vede a zavazuje věřícího, aby s velkodušností a vděčností přijímal učení Církve a následoval jeho pokyny. Tak vede věrnost svědomí k věrnosti k pastýřům Církve, zvláště vůči nejvyššímu Kristovu zástupci na zemi, kterým je biskup Říma. Papežova autorita je svým způsobem základem správně utvořeného svědomí. Na základě této myšlenky se projevuje smysl slavného Newmanova přípítka na zdraví náboženství a papeže.

I zde je zřejmé: Newman vůbec nemá v úmyslu nahradit svědomí církevní autoritou. Spíše mluví o začlenění hlasu učitelského úřadu na pozici, kde člověk přijímá svědomí jako svého vůdce k rozpoznávání toho, co je správné a co je nesprávné, a představuje tak kritérium pro mravní pravdu. Newman přitom dává na vědomí, že katolické křesťanství není jednoduché ztělesnění náboženského absolutismu, nýbrž »svého druhu velký nápravný nebo výchovný ústav, nikoliv však nemocnice nebo vězení, kde člověka položí na postel nebo jej zaživa pohřbí, nýbrž kde je duchovní dílna, ve které se hrubý materiál lidské přirozenosti, který je tak výtečný a tak nebezpečný a současně tak přiměřený pro božské záměry, ustavičně omílá a opracovává, zušlechťuje a nově utváří.«

Abychom mohli poznat pravdu zvláště v oblasti mravnosti a náboženství, potřebujeme vnitřní dispozici: »... lidský duch je podřízen pravdě a nevládne nad ní; je povinen setkávat se s ní v účtě a ne o ní suverénně hovořit.« Hledání pravdy vyža-

duje pokoru a úctu, vědomí, že pravda je něco velkého a obdivuhodného, že ji musíme vždy pokládat za dar shůry.

Pravá svoboda a pravé »sebeuskutečnění« svědomí se zakládá na shodě s pravdou: na shodě tvora se Stvořitelem, věřícího se Zjevením, vykoupeného s Vykupitelem, Božího lidu s Duchem pravdy v Církvi. Jen takto shodné svědomí si může nárokovat vědomí správnosti a rozhodovat v opravdové svobodě a nikoliv ve svévoli.

Tak chápeme, když Newman vzhledem k povinnosti vzdělávat své svědomí přirovnává svědomí k neviditelnému učiteli: »A v míře, jak tomuto slovu nasloucháme a využíváme je, nejen se od něho učíme, jeho příkazy jsou nejen jasnější, poučení zřetelnější a zásady směrodatnější, nýbrž i jeho hlas je jasnější, autoritativnější a nabádavější.«

Musíme svůj život řídit podle pravdy. Činíme-li tak, pravda nezůstává v naší hlavě, nýbrž proniká náš život, stává se naším tělem a krví. Pak je připravena půda, abychom pravdu ještě lépe poznali a žili podle ní: *Kdo jedná podle pravdy, přijde ke světlu.* (J 3,21) Je to svědomí, které nás k tomu stále znovu vybízí. Cesta svědomí je cesta k dosažení pravdy, jestliže nás nespádá na boční pole subjektivní autonomie, nýbrž vede nás k poslušnosti vůči objektivní pravdě.

Slovo »svědomí« se v dnešním slovníku stalo mnohoznačným výrazem. Objasnění ve smyslu výpovědi kardinála Newmana nám může pomoci, abychom poznali jeho pravý význam a odlišili »drahokam« od falešných bezcenných náhražek. Osvojme si přesvědčení Newmana, který ve věrnosti k hlasu svědomí a pod vedením milosti krok za krokem došel k plné pravdě, kterou je konečně Ježíš Kristus, sám Bůh.

Z *Der Fels* 5/99 přeložil -lš-

Štěpán chce žít!

Jmenuji se Štěpán, jsem Belgičan a je mi 32 let. Vyrostl jsem v křesťanské rodině. Chodili jsme každou neděli na mši, ale tak uvnitř jsem si myslel, že to není k ničemu, protože Bůh je hrozně daleko. Již dříve jsem zapadl do party motorkářů: dlouhé vlasy, černé kožené bundy... deset let jsem navštěvoval hardrockové koncerty. Neuvě-

Štěpán v roce 1990

domoval jsem si, že jsem propadl falešným idolům, které mě ničily tělesně i duševně.

V jednadvaceti jsem začal kouřit hašiš a marihuanu, nakonec i v práci. Byl jsem 24 hodin denně »pod párou«. Když se podá drogám prst, chytanou celé tělo.

Odešel jsem od svých rodičů a žil jsem s jedním děvčetem a pořádali jsme party. Někdy k nám přišlo i 100 mladých lidí. V tomto prostředí mě znali pod jménem Mick. Štěpán neexistoval ani pro mne, ani pro druhé. Když jsem později poznal Pána, řekl jsem svým kumpánům: »Mick je mrtvý, Štěpán chce žít.«

V roce 1991 zemřel můj otec. Nemohl jsem to pochopit a obrátil jsem se proti Bohu. Řekl jsem si: »Jestli je Bůh a ten Bůh přináší smrt, tak takového Boha nepotřebuji.« Další měsíce byly sestupem do pekla. Proč žít? Co to je? Všechny tyto otázky mě zaměstnávaly a já jsem klesal

stále hlouběji. Nemohl jsem pochopit, proč najednou nemám žádné kamarády. Kam se všichni poděli? I děvče, se kterým jsem šest roků žil, mě nechalo. Byl jsem úplně pod vlivem drog a sebevražda mi připadala jako jediné řešení.

Zcela sám ve velkém domě jsem byl konfrontován s otázkami a brečel jsem jako nikdy předtím. Slzy tekly a tekly.

Asi po dvou měsících jsem se zahleděl na kříž a zeptal se: »Proč jsi umřel? Někteří říkají, že jsi umřel před 2000 lety kvůli mně. Ale co to dnes na mně změní? Někteří ti říkají: „Miluji tě.“ Ale to já říct nedovedu, a tím méně kusu dřeva. Někteří říkají, že žiješ. Jestli skutečně žiješ, tak přijď ted!«

Hodil jsem sebou na postel, a když jsem ta slova vyslovil, pocítil jsem silnou přítomnost lásky, která mě obklopovala a naplnila celý pokoj. Byl tu někdo, kdo mě znal, kdo znal mé skutečné jméno a měl mě rád. Nebylo to nic jiného než láska.

Kdyby se byl proti mně postavil celý svět a řekl: »Štěpáne, mám tě rád!«, bylo by to jenom jako kamínek v moři, protože Boží láska, kterou jsem zažil ve svém pokoji, byla nekoněčná, a já jsem byl do hloubi duše otřesen.

Štěpán a Kateřina 14. 6. 1997

V tom okamžiku začal v mém nitru dialog mezi Ním a mnou. Zeptal se mě na tři věci: »Jsi ochoten odpustit všem, kteří ti způsobili bolest?« Odpověděl jsem: »Těch je mnoho.« Ale On byl nepovolený: »Jsi ochoten jim odpustit?« Odpověděl jsem:

KŘESŤANÉ VEN!

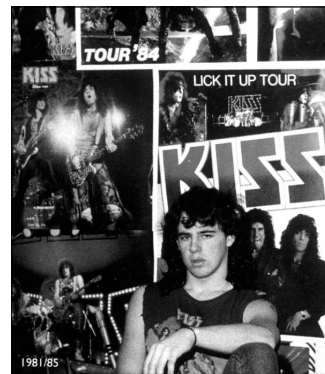
Vzpomínám si na jeden koncert, na jehož začátku někdo vystoupil na jevišti a řekl: »Žádám všechny křesťany, aby opustili sál!« Pomyslel jsem si: Zaplatil jsem si a nevím, proč bych měl odcházet jenom proto, že jsem křesťan. Nyní vím, že jako pokřtění jsme »děti Světla« a Světlo ruší skutky temnosti.

Navštěvoval jsem koncerty, kde byly krev, oběti a sexuální perverze, ale myslel jsem si: Dívám se jenom na hru!

Když jsem potkal Pána, začal jsem na desky a obaly CD dívat jinýma očima. Nabízel se mi strašný pohled: čarodějnice, oběti zvířat, oběti kněží, rozbořené kostely, apokalyptické hrůzy, obrácené kříže, převlečený Kristus, představy d'ábla...

Neuvěřitelné je, že jsem dříve na tom nic zlého neviděl. Mnoho lidí žije slepě v zajetí tohoto prostředí. Potřebují naši modlitbu, aby našli Krista, jediného, kdo je může pochopit.

Štěpán

Štěpán v letech 1981-1985

»Odpouštím jim z celého srdce.«

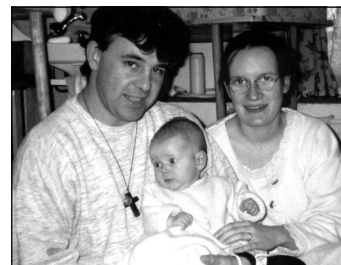
Druhá Boží otázka: »Jsi ochoten odpustit sám sobě?« Řekl jsem: »Odpustit sám sobě? To jsem ještě neslyšel. Co si mám odpustit?« »Že jsi dělal vždy jenom to, cos chtěl, a že jsi mě vyloučil ze svého života.« Odpověděl jsem: »Odpouštím si z celého srdce. Nerozumím tomu, ale odpouštím si.«

Třetí otázka Pána: »Jsi ochoten odpustit mně?« Řekl jsem: »Jak mohu já, který jsem nic, odpustit Bohu? To nemůžu.« On na tom dále trval: »Ptám se tě, jestli jsi ochoten mi odpustit?« »Ale co?« »Že jsem ti dal svobodu a že jsem ti vzal tvého otce...« Řekl jsem: »Ano, odpouštím ti z celého srdce.«

Tu noc jsem potkal pokorného a něžného Boha, nikoli trestajícího mstitele, jak jsem si ho představoval. Nevyzval mě, abych ho prosil o odpuštění, nýbrž abych odpustil jemu!!! Mohl jsem poznat, jak velice je Láska, a pochopit, že ON je můj Otec. Jako otec ztraceného syna nechal mi dále mou svobodu.

Ten den jsem pocítil volání k radikální změně života. Jako mnozí slyšel jsem výzvu z Matoušova evangelia: *Jdi, prodej všechno, co máš, a následuj*

mne. (Mt 19,21) Mnoho jsem hledal. Měl jsem žízeň: musel jsem se modlit. Byl jsem jako někdo, kdo dlouho nic nepil, a když našel pramen, pil bez přestání. Moje hledání mě přivedlo k setkání s Bohem.

Štěpán s dcerou Celinou (1998)

Dnes vím, že se mnou byla stále Panna Maria. Z ní jsem nikdy neměl strach. Když se mi zdálo nemožné modlit se k Bohu, řekl jsem vždy před spaním *Zdravas, Maria*, aniž bych si uvědomoval obsah toho, co říkám.

Teď už vím, že to byla Panna Maria, kdo mě vytáhl z »kleští«. Ona mě vedla! Dříve jsem měl všechno, co svět nabízí: sex, drogy a rock'n roll, tzn. dům, peníze, motorky, kumpány, přítelkyně atd. a myslel jsem si, že mám všechno. Ale zůstala mi jenom prázdnota. Pochopil jsem, že člověk může být spřízněn s celým světem, a když nemá Ježíše, zůstane sám.

Štěpán

Heřman Josef

Vilém Hünermann

XLIII.

„V klášteře Hoven uděláme přestávku. Poprosíme o nocleh, třeba nás neodmítnou,“ řekl nakonec jeden. Ostatní se podívali nahoru ke klášteru a tiše pokývali hlavami. Po tvrdé cestě zněly dál kroky unavených přichozích.

„Musíme se modlit, milé sestry,“ napomínal Heřman Josef v klášterní kapli. Společně poklekli a mnich se začal modlit bolestný růženec. Před malým obrazem Bohorodičky plály svíce a znovu a znovu bylo slyšet otce a vysoké hlasy řeholnic modlit se Zdravas. Venku shazoval vítr listí ze stromů, ale zde v tichu kaple připravovali pro Bohorodičku věnec ze samých růží.

Právě když doznělo poslední Ave, ozvalo se bušení na dveře. Sestra vrátná se již zvedla, aby se podívala, kdo v této pozdní hodině chce dovnitř, ale Heřman Josef vykročil a řekl: „Já otevíru! Zůstaňte zde a modlete se!“ V jeho obličejí byla vidět vážnost i napětí, což sestry polekalo. Skoro nedýchaly. Zdálo se jim, že teď se musí otevřít dveře a vejde něco svatého, podivuhodného. Ale nikdo se neodvážil otočit. Ruce se sepnuly pevněji a rty se začaly vroucněji modlit: „Ave Maria!“

Když Heřman Josef otevřel bránu a viděl skupinu zubožených pocestných, přeběhl přes jeho tvář úsměv, jako by se mu splnila velká prosba. Když viděl, jak jsou zubožení, podal navrátilcům obě ruce a řekl:

„Vítejte v Matčině domě! Věděl jsem, že přijдете, očekával jsem vás.“

„Pater Josef!“ zašeptaly rty, ale všechny tváře zůstaly zachmuřeny, oči šly k zemi a nikdo se nechopil napřažených rukou.

„Vrátili jste se všichni?“ ptal se Heřman rozřeseným hlasem.

„Ano, všichni!“ zněla tichá odpověď.

„A kde jsou všichni ostatní?“

„Mrtví!“

Chvilku bylo ticho a kněz si zakryl tvář.

„Kam máte namířeno?“ zeptal se potom Heřman Josef.

„Do Steinfeldu!“ odpověděl jeden vysoký osmnáctiletý mladík, ve kterém Heřman poznal kdysi veselého Wilfrieda.

„Chceme do Steinfeldu, prosit opata o přísný soud!“

„Ve Steinfeldu vás očekává láska, láska a milosrdenství!“ pokoušel se je těšit Heřman Josef.

„Nechci žádné milosrdenství!“ vyjel mladík. „Viděl jsem umírat mnohé, kteří s radostí vytáhli. Já, já jsem vinen! Mám je na svědomí. Proto nechci žádné milosrdenství. Chci spravedlnost, chci přísný soud!“ Kněz cítil z jeho hlasu obrovské utrpení. Proto mu položil ruku na ramena a mluvil k němu jako matka k dítěti:

„Myslíš, že jsi výpravu vedl ty. Ne, vše vedl Bůh!“

„Bůh, Bůh! V takovém utrpení! To je urážka Boha!“ křičel mladík.

„Bůh nešetřil ani vlastního Syna!“ odpověděl klidně kněz. „Chtěli jste udělat křížovou výpravu. Bůh z ní ale udělal křížovou cestu. Vytáhli jste k boji, ale Bůh vám přisoudil utrpení. Usmířili jste mnohé, čím je nemocná dnešní doba.“

„My že jsme něco usmířili?“ koktal mladík, zatímco jeho obličej se rozjasňoval. „A my jsme mysleli, že je to všechno zbytečné, když nás biskup v Brindisi poslal domů, tak jako otec posílá zpět zbloudilé dítě. Mysleli jsme, že vše je zbytečné.“

Nic není zbytečné!“ těšil je Heřman Josef. „Vaše utrpení a smrt vašich bratří nebyla zbytečná. Bůh nám díky tomu poslal milosti.“

Tu všichni mladí zvedli obličej, které se začaly usmívat. Podali knězi radostně ruce.

„Nic nebylo zbytečné!“ koktali stále dokola a mnozí se dali do pláče, ve kterém se uvolňovalo utrpení.

„Ne, nic nebylo zbytečné!“ řekl kněz ještě jednou pevným hlasem. „Chci vám ukázat ještě něco. Pojdte se mnou!“

Sestry se stále ještě modlily růženec. Pak náhle přestaly – viděly Heřmana Josefa s bandou zbědovaných mladíků, kteří mířili do kaple.

„Podívejte se, mé děti!“ oslovil je. „Podívejte se, nic nebylo zbytečné. Díky vám lidé zase objevili Matku.“

V klášteře Steinfeld byli navrátilci přijati s láskou. Opat jim neřekl jedině tvrdé slovo. Každému podal ruku a dělal, jako by z kláštera nikdy neodešli.

Jednou byl Heřman Josef u toho, jak bratr Bruno říkal bývalým křížákům:

„No, a vidle jste s sebou zpět přinesli?“ Ale mladí mu neodpověděli.

„Copak jste se odnaučili smát?“ ptal se Bruno. „Snažil

jsem se vás jen trochu rozesmát!“

„Později, bratře,“ odpověděl Heřman Josef, „Teď je nech na pokoji. Jejich srdce se musí napřed uzdravit.“

Pár dní nato byl Heřman Josef zavolán do návštěvní místnosti. Když vstoupil, našel tam obchodníka Štěpána. Ten kdysi pyšný muž byl úplně zlomený. Když se zvedl, držel se stále stolu.

Tiše se na sebe bývalí spolužáci chvíli dívali. Nepotřebovali slova. V pohledu bylo vše.

„Tvůj syn zemřel se ctí?“ zeptal se potom.

„Ano, se ctí!“ odpověděl unaveně obchodník. „Se ctí. Navrátilci vyprávěli, že zemřel jako jeden z posledních. Dali mu do hrobu jejich vlajku.“

Otřesen stiskl Heřman přichozímu ruku. Pak bylo zase ticho, až obchodník řekl, jakoby sám pro sebe:

„No jo, je to prostě tak! Jiní se vrátili. Můj syn je mrtev. Co mi ještě zbývá na světě? Kvůli jeho spáse chci proměnit svůj zámek ve špitál a svoje bohatství darovat chudým. Můj syn je – mrtvý!“ Tupě zíral mohutný muž před sebe.

Heřman Josef položil svému dávnému příteli ruku na ramena.

Pokračování příště

MASAKR V KOSOVSKE KATOLICKÉ VESNICI

Při masakru v převážně katolické vesnici Meje v Kosovu bylo zavražděno přibližně 200 mužů. Ve vesnici byly také zničeny dva katolické kostely a dva kláštery. Kromě toho byli někteří katolíci duchovní pod nátlakem a výhrůzkami vyhnáni z města Prizren v jižním Kosovu. Světící biskup Markus Sopi se však i přes riziko nadále zdržuje ve svém biskupském sídle.

Podle údajů německé podpůrné organizace „Kirche in Not“ (Církev v nouzi) žije v Kosovu přibližně 80 000 katolíků, kteří se také stali v plném rozsahu obětmi násilí a vyhánění. „Kirche in Not“ poskytla albánským katolíkům 12 nákladních aut s humanitární pomocí pro rodiny, které přijaly uprchlíky. Tiranský arcibiskup Rok Miridita informoval, že v utečeneckých táborech žijí muslimové a katolíci společně bez problémů. V severoalbánském městě Cuces zřídila církev dokonce společnou modlitebnu pro příslušníky obou náboženství, která byla oboustranně dobře přijata.

KNA

Nejvyšší lidské právo

Tisková zpráva: *Z fasády radnice v Manhattanu ve státě Kansas byla odstraněna granitová tabule s deskami Desatera.*

Rozhodli o tom radní, aby se vyhnuli soudní žalobě. Proti tabuli s desaterem Božích přikázání na zdi radnice protestovali obránci lidských práv. Podle jejich názoru náboženské symboly na veřejné budově jsou v rozporu s ústavou, která odlučuje církev od státu.

Jak dlouho to bude trvat, než dovidíme o soudním procesu, který bude projednávat stížnost, že na tom či onom veřejném prostranství stojí kostel, a tak uráží práva těch, kteří v Boha nevěří a musí chodit kolem tohoto objektu, který jim připomíná náboženskými symboly nepřijatelné morální principy?

Podle všech názorů je ta doba přede dvěma. Evropský parlament naléhá na členské vlády, aby plně zrovnoprávnily homosexuální svazky. Zítra bude naléhat, aby legalizovaly a zavedly potratovou tabletku RU 486. Podpisová akce, kterou provádíme proti zákonu o partnerství, může být zítra kvalifikována jako porušení lidských práv, stejně jako se ocitl před soudem americký biskup, který odsoudil násilné potraty. To všechno ve jménu »lidských práv«. Není tolik vychvalovaná Deklarace lidských práv jedinou grandiózní lží?

Goebels, ministr propagandy Třetí říše, prohlásil: »Lež musí být tak velká, aby nikoho ani nenapadlo, že by to mohla být lež.« Nenesete právě tato Deklarace tyto znaky?

Problém nebude ani tak v samotné deklaraci, jako v její interpretaci. A to v interpretaci již samotného titulu. V interpretaci toho, co se rozumí pod pojmem **člověk** a co se rozumí pod pojmem **práva**. Ten, kdo staví na přesvědčení, že člověk je naprosto suverénní a ničím neo-

mezená bytost, která je bezvýhradně pánem sama sobě, bude asi pojmu lidských práv rozumět docela jinak než ten, kdo chápe člověka jako rozumnou a svobodnou bytost, kterou stvořil Bůh ke svému obrazu.

Ve společenství, ve kterém panuje vzájemná úcta a láska, nikomu ani nepřijde na mysl, že by bylo zapotřebí formálně vyhlášovat to, na co má každý člen společenství právo. Samotná skutečnost, že jakýsi souhrn lidských práv byl slavnostně deklarován, svědčí o stavu, že ve společnosti dochází k tak závažnému narušování vzájemných vztahů a povinností, že je třeba tyto vztahy formálně vymezit. Znamená to, že se ve společnosti vytvořila taková situace, že někteří jedinci a skupiny i národy jsou v privilegovaném postavení, takže mohou své bližní k jejich škodě a ke svému prospěchu poškozovat a jejich zneužívat, a že jiní jedinci se ocitají v takové nevýhodě, že se sami vlastními silami nemohou domoci ani toho, co jim zcela oprávněně patří a co potřebují ke své existenci. Deklarace lidských práv není tedy jen »pokrokem«, ale také **hanbou lidstva**, které se ve svém vývoji dostalo do situace, že někteří jeho členové tím nebo oním způsobem utlačují jiné příslušníky téže lidské společnosti a že tedy vzájemná solidarita, jaká je v živočišné říši úplnou samozřejmostí, mezi nejvyspělejšími ze všech tvorů musí být teprve uměle vytvářena, a tato naléhavost je dokonce tím větší, čím vyšší je stupeň jejich »civilizovanosti«. Tuto hanbu jen dovršuje skutečnost, že cesta ke skutečné aplikaci Deklarace je v nedohlednu.

V evangeliu nenajdeme výčet lidských práv. Za důležitější a účinnější pokládá Pán připomenout všem jejich povinnosti, které mají vůči svým bratřím. Pokud se tyto povinnosti

skutečně dodržují, nikdo není ve svých právech zkrácen. Mluví-li Pán o právu, pak jen v té souvislosti, že Bůh sám dbá na to, aby se každému dostalo jeho práva, a že se skutečně nakonec každému jeho práva dostane: *Což teprve Bůh! Nejedná on právo svým vyvoleným, kteří k němu dnem i nocí volají, i když jim s pomocí prodlévá?* (Lk 18,7). Líčení posledního soudu vlastně ukazuje poslední a definitivní narovnání všeho bezpráví, k němuž došlo tím, že někteří jedinci zanedbávali své povinnosti a zneužívali svého postavení. Bůh Otec, jak nám jej Boží Syn představuje, se s otcovskou pečlivostí stará, aby se nám dostávalo to, co ke své existenci potřebujeme, tedy to, na co máme právo už jen tím, že existujeme. Na příkladu bohatce a Lazara poznáváme, že ke konečnému narovnání práv dojde, i když tomu nemusí být vždy tak rychle, jak bychom si z lidského hlediska představovali.

V současné době však dochází stále k hlasitějším projevům, jimiž se člověk domáhá svých práv nejen vůči jiným lidem, ale dokonce i vůči Bohu. Je vůbec možné, aby nás Bůh v našich právech omezoval? Má Bůh na člověka vůbec nějaké právo?

Zvažováno z **ontologického hlediska**⁽¹⁾, je nesporné, že na to, co Bůh sám ze svého vlastního rozhodnutí stvořil z ničeho, co si tedy předem samo jako ještě vůbec neexistující nemohlo nárokovat právo ani na svou existenci, tedy vůbec jakékoliv právo, má Bůh také **absolutní nárok**. Tento absolutní nárok je pro Boha Stvořitele současně absolutním závazkem, protože i všechno to, co stvořená bytost ke své existenci potřebuje, nemůže existovat jinak než díky jeho stvořitelské moci. Nemusíme se však obávat, že bychom se po svém stvoření dostali do úzkých a byli Bohem v čemkoliv zkráceni, protože Bůh při svém tvůrčím činu jedná nejen

na základně své absolutní **všemohoucnosti**, ale také absolutní **moudrosti** a absolutní **dobrotou**.

Nekonečná moudrost jeho stvořitelského činu se projevuje v tom, že nám dává nikoliv pouze existenci pro existenci, ale že nás stvořil k přesně vymezenému cíli, takže se v našem bytí projevuje stejnou měrou jeho moc, moudrost i dobrota. Stvořil nás totiž se záměrem, abychom měli účast na jeho vlastním božském bytí.

Tím, že nás Bůh stvořil ke svému obrazu, přijal sám na sebe zcela dobrovolně celou řadu závazků, které má vůči nám. My sami jsme se o svůj vznik nemohli ani v nejmenší přičinit a nemůžeme si klást podmínky, za jakých chceme existovat. Dal nám sám od sebe celý souhrn práv, která sám dokonale respektuje. Šel dokonce sám tak daleko, že v situaci, kdy jsme se o tato zcela nezasloužená práva vlastní vinou připravili, za cenu vlastního života nám naše ztracená práva znovu získal zpět. *Nejste již tedy cizinci a přistěhovalci, máte právo Božího lidu a patříte k Boží rodině.* (Ef 2,19) Uvádí-li nás Bůh do svého společenství, musí nás to nutně přivést k zamyšlení, jak jsou v těchto vztazích uspořádány záležitosti vzájemných povinností a práv.

Ptáme se tedy, jaký je Boží nárok vůči člověku, i pokud jde o tuto oblast. Mít účast na bytí a životě samotného Boha předpokládá, že bytost k tomuto cíli stvořená a povoláná musí se mu podobat v jeho podstatných vlastnostech. K těm patří na prvním místě schopnost **poznání** a schopnost **svobodného rozhodování**. Tyto schopnosti slouží stvořené bytosti k tomu, aby **poznávala**, co je v souladu s cílem její existence, tedy v čem se může shodovat a v čem se může protivit podobnosti se svým Stvořitelem, a **svobodně se rozhodla** pro to, co ji s jejím nejvyšším Dárcem a Dobrodin-

Prokážete největší služby státu i národu, když pozdvihnete ne střechy domů, ale duše občanů, neboť jest lépe, aby velké duše přebývaly v malých domech, než aby nízké duše číhaly v příbytcích velkých.

Epiktetos

cem spojuje. Svěřuje-li svobodně mimo tuto shodu s Bohem, znamená, že vědomě odmítá jediný cíl a jediný smysl, pro který je stvořena. Protože mimo Boha neexistuje ani cíl, ani smysl lidské existence, je tedy Boží nárok na člověka absolutní i z morálního hlediska, tedy z hlediska toho, co je pro člověka správné neboli existenčně prospěšné, a co ne.

Není tento absolutní Boží nárok v rozporu s lidskou svobodou? Jestliže některý jedinec pocítuje Boží suverenitu jako něco, čím se cítí nespravedlivě omezen, cítí se ve skutečnosti omezován něčím, co neexistuje, neboť takový Bůh, který by se na svém tvor dopouštěl nespravedlnosti, skutečně vůbec neexistuje. Domnívá-li se někdo, že jej Bůh neoprávněně zkracuje a omezuje, a tím mu křivdí, nepřijímá skutečnost, že Bůh je absolutní Dobrota. Bytost, kterou si představuje jako omezujícího Vládce, není ona absolutní Moc, Moudrost a Láska, která jej stvořila, nýbrž antropologizující projekce boha jako absolutního konkurenta či soka.

Je to ve skutečnosti absolutizace křivdy, jaké se takovému člověku dostalo od lidí, kteří mu odepřeli to, čím mu byli povinováni: úctu a lásku. Ti, kteří jej uváděli do života, nerespektovali jeho základní práva, zneužili svou svobodu, nezachovali svou podobnost se svým Stvořitelem a neumožnili svému potomku, aby jej mohl svou vlastní zkušeností ze styku s lidmi poznat. Člověk, který nepoznal z dobroty druhých lidí možnost její existence, nemůže uvěřit ani v existenci absolutní lásky a pouze jej děsí absolutní moc. Když doroste, připisuje Bohu nespravedlnost, které se na něm dopustili lidé. Takový životem ukřivděný jedinec hledá pak spravedlnost v tom, že si sám osobuje absolutní moc a absolutní moudrost, staví sám sebe nad Boha a pokládá se za kompetentního rozhodovat

o tom, co z Božích nároků je a co není přijatelné. Náboženství, ve kterém poslední slovo patří nikoliv Bohu, ale člověku, je vlastně zvráceným náboženstvím, protože v jeho středu nestojí Bůh, ale člověk. Ale toto zvrácené náboženství se ve skutečnosti zrodilo z zraněného lidství.

Největším neštěstím pak je, jedná-li se o jedince nadané a průbojně, lidí s vysokým postavením, kteří svůj osobní problém řeší tím, že do něho zatahují celou společnost. Tito suverénní »bojovníci za lidská práva« jsou ve skutečnosti vnitřně hluboce zranění jedinci, kteří v první řadě potřebují vyléčit své vnitřní rány. ⁽²⁾

K čemu je tedy člověku jeho svoboda? Aby mu sloužila stejně, jako slouží tomu, kdo jej stvořil. Bůh dělá zcela svobodně jenom to, co je moudré, dobré a krásné. Počíná si tak nikoliv proto, že byl k tomu donucen, nýbrž protože sám chce. Člověk má svobodu, aby sám mohl chtít dobro pro dobro, moudrost pro moudrost, krásu pro krásu, Boha pro Boha. Člověk má svobodu, aby mohl milovat, jako miluje Bůh.

Láska je nejvyšším a nenahraditelným právem člověka. Kde je toto právo jakýmkoliv způsobem porušeno, všechna ostatní práva jsou pouhou frází.

Lubomír Štula

⁽¹⁾ Ontologie je filozofická disciplína, která se zabývá podstatou samotného bytí.

⁽²⁾ Jedním z nejdramatičtějších a nejtragičtějších příkladů je Martin Luther. Bližší o tom některém příštím čísle Světa.

KOSOVSKÝ ORTODOXNÍ BISKUP KRITIZUJE BĚLEHRADSKOU VLÁDU

Ostrou kritiku vůči jugoslávské vládě vyslovil srbský ortodoxní biskup v Kosovu Artemije Radosavljevič. Vedení země vedlo po deset let nesprávnou politiku, a tím zapříčinilo dnešní špatnou situaci, uvádí biskup ve svém pastýřském listu. Biskup vyčítá vládě, že rozšiřovala nepravdy a polopravdy prostřednictvím sdělovacích prostředků. Důrazně vyzývá Srby v Kosovu, aby se zdrželi veškerého násilí a nezákonného jednání. Současně však biskup označil vojenské akce NATO proti Jugoslávii jako nerozumné a zločinné. Nelze je ospravedlnit, protože silou se nedá zmírnit utrpení nevinných lidí v Kosovu bez ohledu na jejich národnost či náboženství. Dále ve svém listu biskup připomíná křesťanský požadavek vzájemného bratrství. Problémy mezi lidmi různých náboženství nebo národností je nutno řešit smírně a důstojně.

KNA

NÁBOŽENSKÁ SVOBODA VE VIETNAMU

Každý vietnamský obyvatel bude mít právo vyznávat své náboženství a nebude kvůli tomu vystaven diskriminaci. Náboženského cítění nesmí být využíváno ani k akcím nepřátelským vůči státu. Každé zneužití náboženství bude stíháno ve shodě s platnými předpisy. Ze 74 milionů obyvatel je katolíků 7 milionů.

VNA

SAVONAROLA PŘED REHABILITACÍ

Jan Pavel II. je zainteresován na rehabilitaci Savonaroly. Potvrdil to florentský arcibiskup, kardinál Silvano Piovanelli. Informoval papeže o dosavadních výsledcích historických i teologických prací a věnoval papeži reprodukci Savonarolova breviáře. Papež dárek přijal, položil

na něj ruku řekl: To je náš drahý Savonarola.

KAI

ALBÁNCI NA PROSEBNÉ POUTI

1500 kosovských Albánců putovalo o velikonočním pondělí do mariánského poutního místa Einsiedeln. Spolu s biskupem Amédeem Grabem se modlili o mír a smíření ve své vlasti a odporučili Bohu pod ochranu utečence ze svých vesnic a měst.

-sks-

Vzhledem k počtu věřících vykazuje největší počty duchovních povolání Asie. Na konci roku 1997 se zde připravovalo na kněžství 25 169 kleriků. V Evropě to bylo 28 641, v Africe 18 156, v Severní Americe 5 413, v Jižní Americe 18 041, ve Střední Americe 9 589, v Austrálii a Oceánii 861.

V současné době má katolická církev 404 208 kněží, z toho je 140 687 řeholníků. Řádových sester je 819 287, řeholních bratří 58 210, stálých jáhnů 24 407.

Zenit

Studenti pravoslavné univerzity v Caricynu se připravují na pouť plachetnicí »Svatý Mikuláš« z Volgogradu do Svaté země. Trasa vede kanálem Volha-Don, přes Azovské a Černé moře do Cařihradu, na řecké ostrovy, Krétu, Kypr do Izraele. Cesta se má uskutečnit v roce 2000 od května do srpna.

KAI

Obrovský sedmiramenný svícen, zvaný menora, vysoký 4 metry, ze zlata a drahých kamenů dokončil 78letý umělec Moše Parag z Los Angeles. Hodnota svícnu se odhaduje na 14 mil. dolarů. Má být věrnou kopií svícnu, který byl v jeruzalémském chrámě zničen v roce 70. Bude umístěn v jeruzalémské synagoze Heichal Šlomo.

KAI

Pokud máte zájem o zaslání zdarma záračné medailky Panny Marie, můžete si o ni napsat na adresu: Marta Vondráková, Křesťanská cestovní kancelář MISIE, Masarykovo náměstí č. 46, 751 03 Brodek u Přerova. Podmínkou je zaslání obálky s vaší zpáteční adresou a s nalepenou známkou. V jednom dopise lze požadovat maximálně 5 medailek.

Na základě nabídky Ministerstva obrany ČR se **věřící chlapci**, kteří budou v srpnu letošního roku **na vojenské základní službě, mohou zúčastnit Celostátního setkání mládeže od 17. do 22. 8. na Svaté Hoře u Příbramí**. Jejich účast by tedy byla v rámci jejich základní služby mimo dovolenou.

Zájemci ať se nahlásí
P. Tomášovi Holubovi
na tel. 0602/ 204 035
nebo na diecézní centra pro mládež.

ŽAROŠICE U KYJOVA

5. 6. 1999 • První sobota
18.30 hod. svatý růženec a mše svatá

13. 6. 1999 • Fatimský den
Začátek v 18.30 hod. Svíce s sebou. Bohoslužbu povede biskup Josef Kajnek. Informace o poutích tel. č. 0629/631616

Foto Mgr. Karel Konečný

Poutní kaple sv. Antonína Paduánského na hoře Světině u Krakovce (okres Prostějov), kde se v neděli 13. června koná tradiční pouť. V 10.00 hod. vyjde z Krakovce průvod na horu Světinu. V 10.30 hod. začne v kapli poutní mše svatá. Odpoledne ve 14.30 hod. jsou v kapli hodinky k svatému Antonínovi a svátostné požehnání.

BAZILIKA NA MENDLOVĚ NÁM., STARÉ BRNO

V neděli 30. 5. 1999

17.45 hod. v dormitáři při májové pobožnosti bude scénické provedení středověké legendy Kejkliř u Matky Boží, které připravily děti starobrněnské farnosti pod vedením ing. Ludmily Hartlové.

Ve čtvrtek 3. 6. 1999

Při slavnosti Těla a Krve Páně v **18.30 hod.** bude celebrovat pontifikální mši svatou Lukáš Evžen Martinec OSA, opat starobrněnský, bude při ní zpívat olomoucká schola Střípky. Od **17.00 hod.** bude příležitost k adoraci Nejsvětější svátosti oltářní.

Missa Solemnis Miloše Boka v newyorské Carnegie Hall

30. května 1999 bude v newyorské Carnegie Hall, USA, provedena skladba Missa Solemnis od soudobého českého skladatele Miloše Boka (*1968). Pod taktovkou dirigenta Jonathana Griffitha skladbu přednese dvousetčlenný smíšený sbor doprovázený New England Symphonic Ensemble.

Missa Solemnis pro sóla, sbor, varhany a orchestr byla poprvé provedena roku 1986 v Bohosudově, od té doby ještě šestnáctkrát, naposledy 8. dubna 1999 Filharmonii Hradec Králové. Snad pokaždé se setkala s příznivým ohlasem u posluchačů a interpretů, naproti tomu se zarytým mlčením oficiální skladatelské obce.

Domov Don Bosko v Ostravě nabízí ubytování pro hochy, kteří studují učením obor nebo střední školu v Ostravě a dojíždějí do školy z větší vzdálenosti. Toto ubytování nabízíme především pro hochy z věřících rodin. Rádi ubytujeme i ty, kteří nemají dobré rodinné zázemí.

Další informace získáte na adrese:

Domov Don Bosko
Vítkovická 28
702 00 Ostrava
tel. 069/6626476

Opat a spolubratři Cisterciáckého opatství Bl. Panny Marie ve Vyšším Brodě s radostí a s důvěrou v Boží pomoc oznamují, že v sobotu 5. června 1999 v 10.00 hodin v opatském chrámě vyšebrodského kláštera udělí

J. Ex. ThDr. Antonín Liška
diecézní biskup českobudějovický
kněžské svěcení

jáhnu Justinu Janu Berkovi OCist.

Primiční mše svatá bude slavena v neděli 6. června 1999 v 11.30 hodin rovněž v opatském kostele kláštera.

V pondělí 31. 5. 1999 v bazilice na Sv. Kopečku SLAVNOST NAVŠTÍVENÍ PANNY MARIE

17.00 hod. • slavná poutní mše svatá – hlavním celebrantem slavnostní bohoslužby je královéhradecký sídelní biskup Dominik Duka OP.

Bude vystaven milostný obraz P. Marie.

Tento den je možné získat
plnomocné odpustky.

Maria Fiori Všem ctitelům otce Pia nabízíme medailku ze stříbra, váha cca 3 gr, za 225 Kč, a ze 14karátového zlata, váha cca 3 gr, za 1 610 Kč. Každý objednavatel zlaté medailky obdrží krásný růženec zdarma ke každé medailce. Písemné objednávky na adrese Maria Fiori V Jirchách 6, 110 00 Praha 1, nebo tel. a fax 02 / 2491 1039. Možno se dotazovat také na záračné medailky nebo růžencové prstýnky ze stříbra nebo zlata.

Poutní slavnost Nejsvětější Trojice ve Šternberku v neděli 30. května 1999
Římskokatolická farnost a město Šternberk společně obnovují starobylou městskou pouť u kostela Nejsvětější Trojice na Olomoucké ulici.

Program:

7.30 hod. – ranní bohoslužba
9.00 hod. – koncert slovácké dechovky Hradčovjanka na Horním náměstí
9.30 hod. – průvod městem ke kostelu Nejsvětější Trojice
10.00 hod. – slavnou bohoslužbu v parku před kostelem celebruje P. Adam Ruckí, spirituál kněžského semináře v Olomouci
14.00 hod. – májová pobožnost a rozloučení s poutníky ve farním kostele Zvěstování Páně, pocta Šternberské madoně, Te Deum a svátostné požehnání
15.00 hod. – lidová veselice na Kiosku, v programu vystoupí slovácká dechovka Hradčovjanka, dětský folklorní soubor Ječmínek, taneční skupina DDM, hudební skupina Richter band z křesťanského společenství mládeže

Na setkání s vámi
ve společenství modlitby i radosti
se těší farnost a město Šternberk.

Malé katecheze o Bohu VIII.

8. Cesta řízení světa

O páté cestě sv. Tomáše za poznáním Boha existují celé knihy. My se o tom zmíníme jen kratičce. Každý rozumný člověk jen při trošce pozorování musí uznat, jak je vše v přírodě krásně, moudře a účelně „uděláno“. Trs trávy, květina, křídlo motýla, zvláště těla živočichů – včetně člověka! Která továrna by zpracovala přijatý materiál, část použila ke stavbě svého objektu, údržbě a opravě, zbytek vypudila do stoky, a k tomu ještě by ze sebe rodila objekt nový? Nebo voda! Že by si sama vymyslela tu anomálii a od 4° C níže se vzepřela zákonu kapalin a stávala se objemnější a lehčí, protože by jinak zamrzly všechny vody na zemi? – Kdyby chtěl inženýr napodobit obilné stéblo stavbou komína o průměru 1 m, pak by měl tento komín výšku 240 m a přitom nahoře sypku asi desetkrát těžší než všechen materiál, a ještě by se přitom musel ohýbat ve větru až k zemi a nerozpadnout se!

Proč ze zrnka vyrostle květina, z oplodněné buňky živý tvor? Tato jsoucna, ač po-

strádají rozum, vědomí cíle, přece pracují rozumně, plánovitě, jsou činná pro určitý cíl, kterého jistě dosáhnou. Aristoteles používá pro to výraz entelechie – sebe sama utvářející. Je to jakási tajemná síla, která řídí růst, vývoj a vznikání živých organismů k určitému cíli. A kdo řekl vlaštovce, čápovi, kdy, kam a jak má letět a zase se vrátit? Pud? Ano, ale někdo jiný jim jej musel dát. Navíc každý živý tvor stavbou svého těla, zaměřením ve svém životním prostředí je tak dokonale vybaven, že i v extrémních podmínkách přežívá: ryby v hlubinách moře, kamzík na vysokých horách, zmije růžkatá na poušti... – pokud člověk nezničí jejich životní prostředí. Kdo naučil včelku, aby ve tmě úlu postavila buňku, která by při nejmenší spotřebě materiálu vykazala největší objem?

Planetarium – obraz vesmírného nebe! Jistě nikdo neřekne, že takto úžasně sestrojený jev se udělal sám. Jako hodinky ukazují na rozumného hodináře, tak ukazuje vesmír na rozumného Uspořadatele, protože vesmírné „hodiny“ bez natahování a seřizo-

vání ukazují daleko jasnější plán, krásu, řád, účelnost i přesnost! Kdo obdivuhodně uvedl v pohyb naši zemi, že s pravidelností prožívá čtyři roční doby a s městy a vesnicemi, moři a horami letí vesmírem rychlostí 29,76 km/sec, a přitom se nezachvěje ani lističek na stromě? Představa vesmíru strhuje k obdivu a úctě k nekonečné Moci a Síle, jež rozptýlila miliardy světů v prostoru!

Toto všechno nelze jinak vysvětlit, než že existuje nějaká vyšší síla, od světa rozdílná, nadaná rozumem, vysokou inteligencí, nesmírnou mocí, osobní a živá. Této bytosti říkáme Bůh. K takovému Bohu se propracoval i největší vědec 20. stol. Albert Einstein (1879–1955), dále Kepler, Koperník, Ampère, Edison, Planck, Volta, Newton, Roentgen, Darwin, Siemens, Grygar atd.

P. Antonín Pospíšil, Jívová

Unie křesťanských pedagogů pobočka Praha vás zve na přednášku **Ladislava Davida Rejla – LIMITY A HRANICE ČESKÝCH KATOLICKÝCH MÉDIÍ**, která se bude konat v úterý 1. června 1999 v 18.00 hod. (vchod se zavírá v 18.15 hod.) v sále řádu sv. Voršily, vchod z Ostrovní ulice č. 11, Praha 1.

Liturgická čtení

Neděle 30. 5. – slavnost Nejsvětější Trojice

1. čt.: Ex 34,4b–6.8–9

Dan 3,52.53.54.55.56 Odp.: vlastní

2. čt.: 2 Kor 13,11–13

Ev.: Jan 3,16–18

Pondělí 31. 5. – svátek Navštívení Panny Marie

1. čt.: Sof 3,14–18 nebo Řím 12,9–16a

Iz 12,2–3.4bcd.5–6 Odp.: 6b

Ev.: Lk 1,39–56

Úterý 1. 6. – památka sv. Justina

1. čt.: Tob 2,9–14

Ž 112(111),1–2.7bc–8.9 Odp.: srv. 7bc

Ev.: Mk 12,13–17

Středa 2. 6. – nez. pam. sv. Marcelina a Petra

1. čt.: Tob 3,1–11a.16–17a

Ž 25(24),2–4a.4b–5ab.6+7bc.8–9 Odp.: 1b

Ev.: Mk 12,18–27

Čtvrtek 3. 6. – slavnost Těla a Krve Páně

1. čt.: Dt 8,2–3.14b–16a

Ž 147,12–13.14–15.19–20 Odp.: 12a

2. čt.: 1 Kor 10,16–17

Ev.: Jan 6,51–58

Pátek 4. 6. – ferie

1. čt.: Tob 11,5–17

Ž 146(145),1b–2.6c–7.8–9a.9bc–10 Odp.: 1b

Ev.: Mk 12,35–37

Sobota 5. 6. – památka sv. Bonifáce

1. čt.: Tob 12,1.5–15.20

Tob 13,2.6a.6b.6c.7–8 Odp.: 2a

Ev.: Mk 12,38–44

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne:	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
	30.5.	31.5.	1.6.	2.6.	3.6.	4.6.	5.6.
Antifona	746	1378	1708	857	759	889	1708
Žalm	783	783	783	783	783	783	786

Ranní chvály:

Hymnus	746	1378	1708	857	759	889	1708
Antifony	747	1379	843	858	760	890	906
Žalmy	813	813	843	858	813	890	906
Kr. čtení a zpěv	748	1380	1710	861	761	893	1710
Antifona k Zach. kantiku	748	1380	1385	861	761	894	1710
Prosby	748	1380	1711	861	761	894	1711
Záv. modlitba	749	1381	1385	1386	762	894	1387

Modlitba během dne:

Hymnus	749	792	848	862	762	895	910
Antifony	749	833	848	863	763	895	910
Žalmy	818	833	849	863	1265	895	911
Krátké čtení	749	1381	851	865	763	898	913
Záv. modlitba	749	1381	851	865	762	898	913

Nešpory:

SO

Hymnus	742	750	1660	1714	755	764	900	915
Antifony	743	751	1382	853	756	765	900	916
Žalmy	743	751	1661	853	756	765	901	916
Kr. čtení a zpěv	745	753	1382	1717	758	767	903	918
Ant. ke kant. P. M.	745	753	1383	1385	758	767	904	698
Prosby	745	754	1383	1718	758	767	904	918
Záv. modlitba	749	749	1381	1385	762	762	904	698
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1238	1242	1260	1238

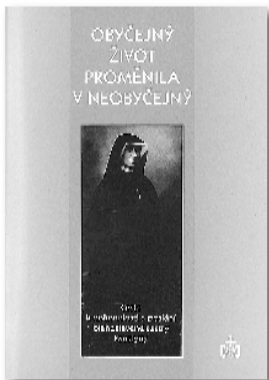
NOVINKA

Obyčejný život proměnila v neobyčejný

M. Elžbieta Siepak

Publikace obsahuje závažné upřesňující a doplňující informace k životu a dílu s. Faustyny Kowalské, apoštolky Božího Milosrdenství. Autorka čerpá z Deníku sestry Faustyny.

Brož., A5, 60 stran, 45 Kč

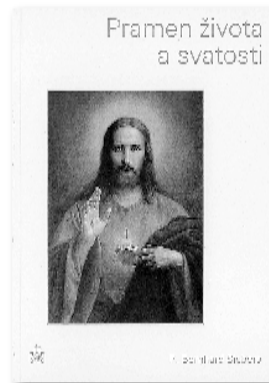
Pramen života a svatosti

P. Bernhard Siebers

Rozjímání nad litaniami k Nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu.

Správně pochopená úcta k Ježíšovu Srdci je nejlepší cestou k osobnímu setkání s Kristem. Žádná jiná pobožnost nám nedá tak ryzím způsobem prožít slova Pána: „Nenazývám vás služebníky... nazval jsem vás přáteli.“ (Jan 15,15)

Brož., A5, 198 stran, 91 Kč

V MĚSÍCI SRDCE JEŽÍŠOVA, V MĚSÍCI ČERVNU ČTEME...

Modleme se!

Ke knize Maxe Schmida SJ „Vrchol úcty k Srdci Ježíšovu“ II. díl nově upravily Sestry Neposkvrněného Početí Panny Marie. Obsahuje méně známé osobní modlitby světců a zasvěcených duší, které vedou k sebepoznání, pravé lítosti, klanění a oddanosti, lásce a sebeodevzdání ve smírné oběti. Tento kapesní svazček je neocenitelným partnerem v těžkých chvílích duchovního života.

Brož., A6, 208 stran, 40 Kč

Poselství Nejsvětějšího Srdce Ježíšova světu

Kniha informuje v krátkém životopise o služebnici Boží sestře Josefě Menéndez z Družiny Nejsvětějšího Srdce v klášteře Les Feuillants ve Francii. Hlavně však zachycuje poselství, která sestře sdělil Pán Ježíš.

Brož., A5, 92 stran, 35 Kč

Litanie

Uspořádal P. Pavel Pankrác Křivý.

Dotisk tematicky uspořádané sbírky, která je určena pro soukromou pobožnost a pro niž má také církevní schválení.

Koř. vaz., A5, 528 stran, 235 Kč

SVĚTLO – týdeník Matice cyrilometodějské. Vydává a tiskne Matice cyrilometodějská v Olomouci v nakladatelství Matice cyrilometodějské, s. r. o., Olomouc. Šéfredaktor Josef Vlček. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého č.j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bídní v oblasti víry a mravů. Neznámena to však, že udělovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc I; telefon a fax 068/522 28 03 (e-mail: svetlo@ova.inenet.cz; http://www.ova.inenet.cz/svetlo). Registrační značka MK ČR 7225. Podávání novinových zásilek povoleno Oblasní správou pošt v Ostravě č.j. 2363/93-P/1 ze dne 23. 8. 1993. OBJEDNÁVKY VYKIZUJE ADMINISTRACE TÝDENÍKU. Administrace pro Slovenskou republiku: RODENY, Vinohradníka 11, 949 01 Nitra, telefon 004218741 83 83; podávání novinových zásilek povoleno SP, s. p. ZSRP Bratislava, č.j. 3335-OPČ zo dňa 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medjugorje aj.), se podřizujeme konečnému usudku církve. Nevyžádané nezveřejněné příspěvky nevracíme.

**Pláceno převodem
706 035**

Novinové výtahy

Odesílatel:

Matice cyrilometodějská s. r. o.
EXPEDICE
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1